

ONDERZOEKSRAPPORT

DEFINITIEF

Onderzoek samenwerkingsverbanden

In opdracht van Rekenkamer Oude IJsselstreek

Roel Lauwerier, Thijs Boertien, Anneke de Hamer

10 oktober 2024

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
1. Inleiding	4
1.1. Aanleiding	4
1.2. Onderzoeksvragen en normen	4
1.3. Aanpak van het onderzoek	8
1.4. Leeswijzer	8
2. Overzicht samenwerkingsvormen	9
2.1. Verschillende samenwerkingsvormen	9
2.1.1. Publiekrechtelijke samenwerkingsvormen	9
2.1.2. Privaatrechtelijke samenwerkingsvormen	10
2.1.3. Bestuurlijke samenwerkingsvormen	11
2.2. Samenwerkingsvormen in Oude IJsselstreek	11
3. Inzicht in de strategische samenwerkingsvormen	13
3.1. Strategische publiekrechtelijke samenwerkingsvormen	13
3.1.1. Gemeenschappelijke Regelingen	13
3.1.2. Subsidies	16
3.2. Strategische privaatrechtelijke samenwerkingsvormen	18
3.2.1. Contractering	18
3.2.2. Deelnemingen	24
3.3. Bestuurlijke strategische samenwerkingsvormen	27
4. Verdieping op STOER en Buurtzorg Jong	33
4.1. Context: ontwikkelingen sociaal domein in Oude IJsselstreek	33
4.2. STOER	34
4.2.1. Overwegingen oprichting STOER	34
4.2.2. Opzet STOER en doelstellingen	36
4.2.3. STOER BV in de praktijk	40
4.2.4. Betrokkenheid van de raad	41
4.3. Buurtzorg Jong	46
4.3.1. Ambities en doelen	46
4.3.2. Governance	49
4.3.3. Doelrealisatie	50
4.3.4. Betrokkenheid van de raad	52

5. Conclusies en aanbevelingen	54
5.1. Conclusies	54
5.2. Aanbevelingen	55
6. Bestuurlijke reactie	59
7. Nawoord rekenkamer	62
Bijlage – overzicht respondenten interviews	63

1. Inleiding

1.1. Aanleiding

Bij een uitraag door de rekenkamer hebben de fracties samenwerking genoemd als mogelijk onderzoeksonderwerp. De gemeente Oude IJsselstreek staat namelijk open voor samenwerking met als doelstelling het creëren van toegevoegde waarde ten gunste van inwoners, instellingen, bedrijven en de gemeentelijke organisatie. Met toegevoegde waarde wordt bedoeld op financiën, maar ook op verbetering van de dienstverlening of het opheffen van kwetsbaarheden in de gemeentelijke organisatie. Oude IJsselstreek stelt nadrukkelijk de menselijke maat centraal bij de dienstverlening en bij het maken van keuzes voor samenwerking.

Deze benadering ligt ook ten grondslag aan de beslissing om uit de gemeenschappelijke werkvoorziening Laborijn te stappen, met gelijktijdig de oprichting van het participatiebedrijf STOER, en aan de keuze voor de samenwerking met Buurtzorg Jong als het gaat om de uitvoering van de jeugdzorg. Specifiek zijn STOER en Buurtzorg Jong genoemd door de fracties als mogelijk interessant onderzoeksonderwerp. Het merendeel van de raadsleden en fractieleden geeft aan onvoldoende zicht en grip te hebben op het functioneren en de resultaten van deze gemeentelijke samenwerkingsvormen.

De keuze voor STOER en Buurtzorg Jong kan evenwel niet los gezien worden van de andere gemeentelijke samenwerkingsvormen, al dan niet in de vorm van verbonden partijen. De gemeente werkt aan opgaven in een geheel van privaatrechtelijke, publiek-private samenwerking en publieksrechtelijke samenwerkingsvormen. Hier ligt de afweging onder om iets zelf doen, samen te werken of uit te besteden. Cruciaal hierbij zijn de manier van samenwerken, de rolverdeling tussen raad en college, de keuze voor een juridische vorm, de risico's, de te behalen resultaten en voordelen. En vanuit het oogpunt van de raad gaat het er vooral ook om hoe de raad wordt meegenomen of gepositioneerd in de keuze, de sturing en de controle.

Dit onderzoek van de rekenkamer vindt daarom plaats in de vorm van een drietrapsraket: eerst een inventarisatie van alle samenwerkingsvormen, daarna de eerste trechtering naar de verbonden partijen en meest relevante samenwerkingsverbanden, en tot slot een verdieping in STOER en Buurtzorg Jong. Zo wordt in dit onderzoek gewerkt van breed naar focus. Let wel, de verdieping in STOER en Buurtzorg Jong betekent niet dat er een onderzoek heeft plaatsgevonden naar de werking van de onderscheiden organisaties en er is niet gekeken naar de doelmatigheid en doeltreffendheid.

1.2. Onderzoeksvragen en normen

De doelstelling van dit onderzoek is om inzicht te geven in de verbonden partijen en relevante samenwerkingsvormen die de gemeente Oude IJsselstreek kent. En hieraan gekoppeld de omvang (in kosten of rendement), het belang, de bijdrage aan de doelstellingen en de risico's. De uitkomsten van het onderzoek moeten als basis kunnen dienen voor aanbevelingen om het rendement en de toegevoegde waarde van de samenwerkingsverbanden te vergroten en de kaderstellende, sturende en controlerende rol van de raad te versterken.

Centrale onderzoeksvraag

In hoeverre kan de gemeenteraad van Oude IJsselstreek de gemeentelijke samenwerkingsvormen sturen en controleren?

Om de hoofdvraag te beantwoorden, zijn de volgende deelvragen opgesteld:

A. Alle samenwerkingsvormen – overzicht

- Met welke partijen werkt de gemeente Oude IJsselstreek lokaal en in de regio samen?

B. De strategische samenwerkingsvormen – inzicht

- Voor wat betreft de meest relevante strategische samenwerkingsvormen:
 - a. Hoe groot is het gemeentelijke belang?
 - b. Wat is de financiële bijdrage vanuit de gemeente?
 - c. Wat zijn de doelstellingen van de samenwerking;
 - d. en welke risico's zijn aan de samenwerking verbonden?

C. Samenwerkingsvormen STOER en Buurtzorg Jong – verdiepend inzicht

STOER

- Welke overwegingen lagen ten grondslag aan STOER?
- Welke doelen wil de gemeente realiseren met STOER?
- Hoe is STOER opgezet en waarom is voor die vorm gekozen, incl. financiën en governance?
- Is de uitvoeringspraktijk van STOER conform opzet of zijn hier veranderingen in geweest?
- Op welke wijze is de raad betrokken bij en/of geïnformeerd over de opzet en uitwerking van STOER, het functioneren van STOER (incl. financiën) en de doelrealisatie?
- Vraagt de raad zelf actief om informatie (welke?) en gebruikt de raad die om zo nodig met het college te bespreken of ze op koers liggen en zo nodig bij te sturen?

Buurtzorg Jong

- Wat zijn ambities en doelen die de gemeente wil realiseren met de samenwerking met Buurtzorg Jong?
- Hoe zijn deze ambities en doelen uitgewerkt in afspraken met Buurtzorg Jong wat betreft te verrichten activiteiten, te bereiken resultaten en daarvoor ter beschikking te stellen budgetten?
- Hoe is de governance geregeld op de aspecten beheersen en toezicht?
- Verlopen de beheersing en het toezicht conform de opzet?
- Wat zijn de bereikte resultaten en worden daarmee de doelen en ambities gerealiseerd?
- Stuur het college actief bij op de samenwerking met Buurtzorg Jong indien de verantwoording daartoe aanleiding geeft?
- Welke afspraken zijn er tussen raad en college gemaakt over de betrokkenheid van en informatievoorziening aan de raad?
- Op welke wijze wordt de raad geïnformeerd over de opzet en de werking van de samenwerking met Buurtzorg Jong?

Om de deelvragen onder deel C (verdiepend inzicht) te beantwoorden maken we gebruik van een normenkader. Het normenkader is gedurende het onderzoek aangepast aan de twee verschillende samenwerkingsvormen. Per norm

wordt aan het eind van elke paragraaf een oordeel gegeven over de mate waarin wordt voldaan aan de norm. Bij de beoordeling van de normen gebruiken we de volgende categorieën:

- Aan de norm wordt volledig of grotendeels voldaan
- Aan de norm wordt gedeeltelijk voldaan
- Aan de norm wordt niet of nauwelijks voldaan

In het rapport wordt de score geëxpliciteerd en onderbouwd.

Normenkader STOER¹

Aspect	Norm
Overwegingen	<ul style="list-style-type: none">• Er liggen duidelijke overwegingen aan het construct STOER ten grondslag
Opzet STOER	<ul style="list-style-type: none">• De opzet van het construct STOER is duidelijk (inclusief financiën en governance)• Er zijn duidelijke doelstellingen geformuleerd voor STOER
Werking STOER	<ul style="list-style-type: none">• Het construct STOER functioneert in de praktijk zoals bij de opzet beoogd werd, inclusief financiën en wijze van governance
Betrokkenheid van de raad	<ul style="list-style-type: none">• De raad is duidelijk betrokken geweest bij de overwegingen, opzet en uitwerking van STOER• De raad wordt duidelijk geïnformeerd over het functioneren van STOER (inclusief financiën) en de doelrealisatie.• De raad vraagt zelf actief informatie en gebruikt deze om zo nodig met het college te bespreken of STOER op koers ligt

Normenkader Buurtzorg Jong

Aspect	Norm
Ambities en doelen	<ul style="list-style-type: none">• Er ligt een duidelijke overweging aan de keuze voor Buurtzorg Jong als samenwerkingspartner ten grondslag• De gemeente heeft duidelijke ambities en doelen geformuleerd voor de samenwerking met Buurtzorg Jong• De te bereiken doelen zijn uitgewerkt in afspraken over te verrichten activiteiten, resultaten en budgetten
Opzet en doelstellingen	<ul style="list-style-type: none">• Er zijn duidelijke afspraken gemaakt over de governance van de samenwerking met Buurtzorg Jong op de aspecten beheersen en toezicht• De beheersing en het toezicht op Buurtzorg Jong lopen conform opzet
Doelrealisatie	<ul style="list-style-type: none">• De afgesproken resultaten worden bereikt waarmee de doelen en ambities worden gerealiseerd• Het college stuurt bij op de samenwerking indien de verantwoording daartoe aanleiding geeft
Betrokkenheid van de raad	<ul style="list-style-type: none">• Er zijn duidelijke afspraken gemaakt tussen raad en college over de betrokkenheid van en de informatievoorziening aan de raad

¹ Het normenkader van STOER is aangepast op de opzet van de betreffende samenwerkingsvorm.

- De informatievoorziening aan de raad vindt plaats conform hetgeen is afgesproken

1.3. Aanpak van het onderzoek

Het onderzoek is gestart met een startgesprek met de Rekenkamer, een vertegenwoordiging vanuit de organisatie en de onderzoekers. Hierbij zijn afspraken gemaakt over de aanpak en planning. Grofweg zijn vervolgens de volgende stappen genomen:

- Een inventarisatie van de ambtelijke organisatie waarbij een overzicht is gegeven van alle samenwerkingsvormen. De organisatie heeft hiervoor de spend analyse uit 2022 gebruikt (overzicht). Over de inventarisatie heeft meermaals afstemming plaatsgevonden tussen de organisatie, rekenkamer en de onderzoekers.
- Een inventarisatie van de meest strategische samenwerkingsvormen door de organisatie (inzicht). De organisatie heeft zelf een afweging gemaakt wat de meest strategische samenwerkingsvormen zijn. inventarisatie heeft meermaals afstemming plaatsgevonden tussen de organisatie, rekenkamer en de onderzoekers.
- Een raadsbesprek met een vertegenwoordiging van de raad over de samenwerkingsvormen en (strategisch) samenwerken in de regio.
- Een verdiepend onderzoek naar de samenwerkingsvormen STOER en Buurtzorg Jong aan de hand van documentenonderzoek, en gesprekken met betrokkenen vanuit de gemeente (ambtelijk en bestuurlijk) en Buurtzorg Jong.
- Het schrijven van voorliggende conceptrapportage welke voor ambtelijk wederhoor wordt aangeboden.

1.4. Leeswijzer

Dit rapport bestaat uit drie inhoudelijke hoofdstukken.

Hoofdstuk 2. Overzicht van de samenwerkingsvormen. In dit hoofdstuk een overzicht gegeven van de verschillende samenwerkingsvormen. Dit hoofdstuk bestaat uit §2.1. Verschillende samenwerkingsvormen en §2.2. Samenwerkingsvormen in Oude IJsselstreek.

Hoofdstuk 3. Inzicht in de samenwerkingsvormen. In dit hoofdstuk wordt meer inzicht gegeven in de strategische samenwerkingsvormen. Dit hoofdstuk bestaat uit §3.1. Strategische publiekrechtelijke samenwerkingsvormen, §3.2. Strategische privaatrechtelijke samenwerkingsvormen, en §3.3. Bestuurlijke strategische samenwerkingsvormen

Hoofdstuk 4. Verdieping op STOER en Buurtzorg Jong. In dit hoofdstuk wordt gekeken naar de samenwerkingsvormen STOER en Buurtzorg Jong. Dit hoofdstuk bestaat uit §4.1. Context: ontwikkelingen sociaal domein in Oude IJsselstreek, §4.2. STOER en §4.3. Buurtzorg Jong.

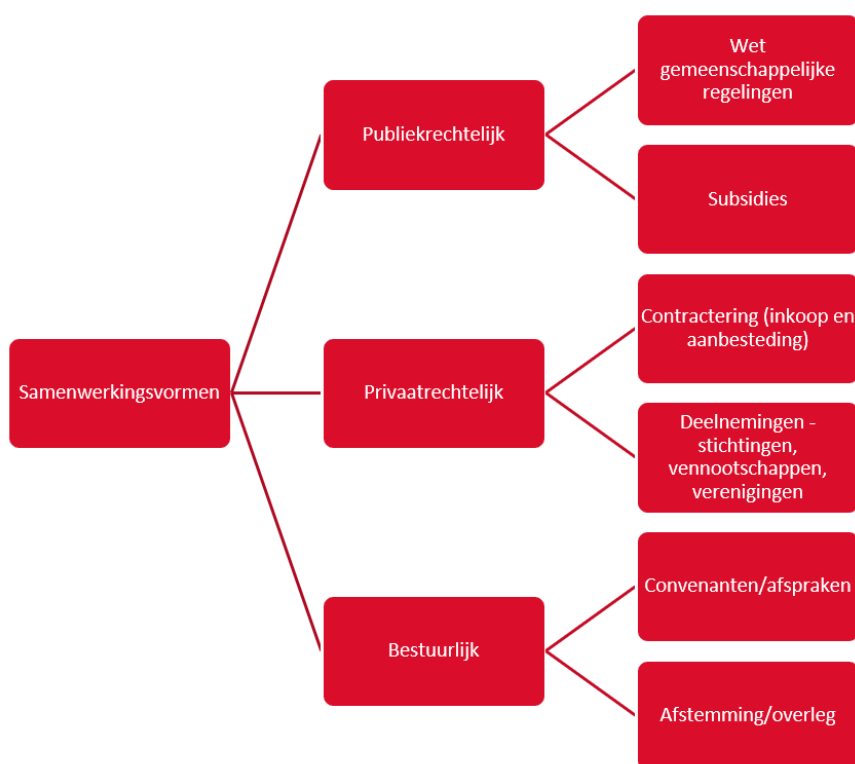
In hoofdstuk 5 worden vervolgens de conclusies en aanbevelingen geschetst. De bestuurlijke reactie van het college en de reactie daarop (nawoord) van de Rekenkamer zijn opgenomen in hoofdstuk 6 en 7. In de bijlage wordt een overzicht gegeven van de respondenten die zijn geïnterviewd voor dit onderzoek.

2. Overzicht samenwerkingsvormen

2.1. Verschillende samenwerkingsvormen

In dit onderzoek kijken we naar verschillende samenwerkingsvormen die gemeenten aangaan. We onderscheiden drie hoofdcategorieën: publiekrechtelijk, privaatrechtelijk en bestuurlijk met elk op hun beurt weer twee subcategorieën. In de volgende paragrafen lichten we de aard van de verschillende samenwerkingsvormen toe.

Figuur 1. Categorieën gemeentelijke samenwerkingsvormen

De samenwerkingsvormen die vallen onder de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) en de deelnemingen (stichtingen, vennootschappen en verenigingen) vallen samen onder de categorie 'verbonden partijen'. Dit zijn privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisaties waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft. Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) verplicht gemeentes hier een paragraaf over op te nemen in de begroting en de jaarstukken.

2.1.1. Publiekrechtelijke samenwerkingsvormen

De publiekrechtelijke samenwerkingsvormen zijn vooral samenwerkingsvormen, gebaseerd op de Wgr; het gaat echter ook over subsidies die zijn gebaseerd op de Algemene wet bestuursrecht.

Wet gemeenschappelijke regelingen

De Wgr maakt het overheden mogelijk om wettelijke bevoegdheden en taken over te dragen aan een gemeenschappelijke regeling. Soms is samenwerking noodzakelijk vanwege grensoverschrijdende problematiek. Daarnaast moet de samenwerking vooral leiden tot een efficiëntere aanpak en kostenbesparing. In de Wgr werkt een gemeente samen met andere overheden (veelal andere gemeenten en provincies) in een gezamenlijke organisatie aan een opgave. Dit is dan een publiekrechtelijke verbonden partij. Voor de Wgr geldt dat in de regeling specifiek wordt ingegaan op de positie van de raad. Zo wordt de gemeenteraad in staat gesteld om zienswijzen in te dienen op de ontwerpbegrotingen van een gemeenschappelijke regeling (GR).²

Subsidies

In artikel 4:21 van de Awb is opgenomen: 'Onder subsidie wordt verstaan: de aanspraak op financiële middelen, door een bestuursorgaan verstrekt met het oog op bepaalde activiteiten van de aanvrager, anders dan als betaling voor aan het bestuursorgaan geleverde goederen of diensten.' Via subsidies financiert de gemeente dus een andere organisatie voor de bijdrage van die organisatie aan de eigen maatschappelijke opgaven. Bij de subsidie als samenwerkingsvorm, stuurt de raad met name via een subsidienota en Algemene Subsidieverordening (ASV) en de verantwoordingsrapportages, vaak deel uitmakend van de P&C-cyclus die daaruit voortvloeit. In Oude IJsselstreek is de huidige ASV op 1 januari 2021 in werking getreden.³ Daarnaast kent de gemeente verschillende subsidieregelingen.

2.1.2. Privaatrechtelijke samenwerkingsvormen

Bij privaatrechtelijke samenwerkingsvormen hebben we het over het aangaan van een overeenkomst (contractering) of het aangaan van een deelneming.

Contractering (inkoop en aanbesteding)

Bij contractering geeft de gemeente een organisatie opdracht om bepaalde activiteiten (diensten of werken) te leveren. De gemeente Oude IJsselstreek heeft een Inkoop- en aanbestedingsbeleid dat dateert uit 2017 waarin doelstellingen en juridische, ethische, economische en organisatorische uitgangspunten zijn opgesteld.

Deelnemingen – stichtingen, vennootschappen, verenigingen

Bij deelnemingen in de vorm van bijvoorbeeld vennootschappen, gebaseerd op het Burgerlijk Wetboek, werkt een gemeente samen met andere overheden en/of bedrijven in een gezamenlijke privaatrechtelijke organisatie. Deelnemingen vormen samen met de GR'en (paragraaf 2.1.1) de verbonden partijen van de gemeente en worden in die hoedanigheid ook opgenomen in de paragraaf verbonden partijen in de P&C-cyclus.

De positie van de raden is bij deelnemingen indirecter dan bij publiekrechtelijke samenwerkingsvormen. Veel gemeenteraden sturen daarbij vooral met een nota verbonden partijen of een nota (strategisch) samenwerken. De raad kan via de nota kaders vaststellen waarbinnen het college de governance uitoefent en wordt geïnformeerd over en betrokken bij het oprichten van een deelneming. Het oprichten van een verbonden partij is een bevoegdheid van het college en de raad krijgt veelal de gelegenheid om wensen en bedenkingen te uiten. Van belang is dan wel dat de raad daadwerkelijk kaders stelt voor verbonden partijen. De gemeente Oude IJsselstreek heeft geen nota verbonden partijen vastgesteld.

² Wet gemeenschappelijke regelingen (art. 35 lid 3).

³ Gemeente Oude IJsselstreek (24 september 2020). *Raadsbesluit Vaststellen nieuwe Algemene subsidieverordening Oude IJsselstreek (ASV)*.

2.1.3. Bestuurlijke samenwerkingsvormen

Bestuurlijke samenwerking kent geen strikte juridische basis en heeft een sterk informeel karakter. De betrokkenheid bij dit soort samenwerkingen is geheel afhankelijk van de afspraken die een raad hierover maakt met het college.

Convenanten/afspraken

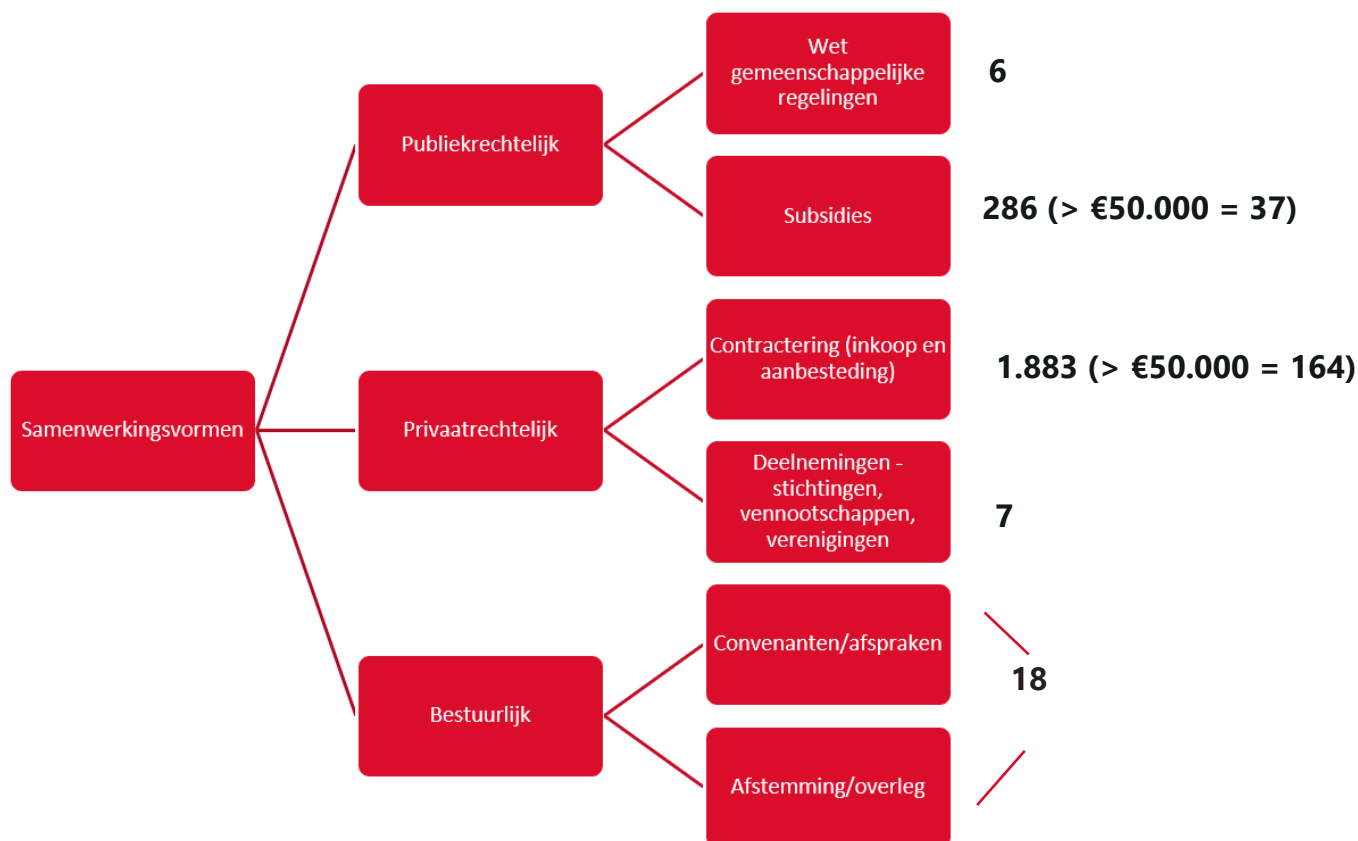
Een convenant is een afspraak van een overheid met een of meer partijen, gericht op het behalen van bepaalde (beleids-)doelen. In een convenant worden schriftelijke afspraken gemaakt over (het leveren van prestaties). Dit kan met andere overheden en bedrijven, maar ook met bijvoorbeeld onderwijsinstellingen.

Afstemming/overleg

Ook kan een gemeente afstemming en overleg hebben met andere overheden of organisaties zonder dat hier concrete afspraken onderliggen. Dit zijn veelal bestuurlijke overleggen gericht op kennisdeling rondom een bepaald beleidsthema.

2.2. Samenwerkingsvormen in Oude IJsselstreek

De ambtelijke organisatie is gevraagd om de in paragraaf 2.1 beschreven samenwerkingsvormen te clusteren en zo in beeld te brengen hoeveel verschillende samenwerkingsvormen er zijn. In onderstaande figuur wordt een overzicht gegeven van het aantal samenwerkingspartners per (deel)categorie in het jaar 2022.

Figuur 2. Overzicht samenwerkingsvormen in Oude IJsselstreek

Onder de publiekrechtelijke organisaties waarmee de gemeente Oude IJsselstreek lokaal en in de regio samenwerkt vallen 6 GR'en en 286 subsidierelaties, waarvan in 2022 aan 37 subsidierelaties meer dan €50.000 werd verstrekt. Onder GR'en vallen bijvoorbeeld de veiligheidsregio en de GGD waarin met andere gemeenten wordt samengewerkt. De samenwerkingspartners waarmee de gemeente Oude IJsselstreek een subsidierelatie heeft, zijn erg divers. Dit loopt van sport- en cultuurverenigingen tot maatschappelijke organisaties zoals de Voedselbank. Ook Buurtzorg Jong werkt op basis van een subsidierelatie met Oude IJsselstreek samen. In totaal heeft de gemeente in 2022 €13.691.448 aan subsidierelaties verstrekt.

Van de privaatrechtelijke samenwerkingen is het grootste deel op basis van contractering, namelijk 1.883 partijen, waarvan in 2022 bij 164 de gecontracteerde omvang boven de €50.000 was. Dit gaat bijvoorbeeld over de inhuur van extern personeel, exploitatie van sporthallen en zwembaden tot de cateraar die raadsbijeenkomsten verzorgt. Daarnaast heeft Oude IJsselstreek 7 deelnemingen in stichtingen, vennootschappen en verenigingen. Onder andere nutsbedrijven, BNG Bank en STOER BV vallen onder deze groep.

De laatste groep, waarbij de gemeente afspraken maakt (bijvoorbeeld in een convenant) of afstemming en overleg heeft met andere partijen omvat 18 van deze samenwerkingsrelaties. Dit zijn bijvoorbeeld overlegstructuren met andere gemeenten in de regio op het gebied van water of over de RES of met Duitsland in de Euregio verbanden.

3. Inzicht in de strategische samenwerkingsvormen

In dit hoofdstuk wordt een overzicht gegeven van de samenwerkingsvormen die vanuit de organisatie als strategisch zijn gekenmerkt. Met strategisch bedoelen we dat de samenwerkingen een onmisbare bijdrage leveren aan de lokale doelstellingen en ambities in Oude IJsselstreek.

In de volgende paragrafen geven we overzichten van de strategische samenwerkingsvormen, onderscheiden naar publiekrechtelijk (3.1), privaatrechtelijk (3.2) en bestuurlijk (3.3). Per strategische samenwerkingsvorm maken we inzichtelijk wat de kosten zijn (of het belang is), welke afspraken er zijn gemaakt over de betrokkenheid van de raad, welke bijdrage de samenwerking aan de lokale doelstellingen ambities levert, de belangrijkste risico's en de belangrijkste resultaten.

3.1. Strategische publiekrechtelijke samenwerkingsvormen

3.1.1. *Gemeenschappelijke Regelingen*

Van de in totaal zes GR'en (figuur 2) zijn zes GR'en gekenmerkt als strategische samenwerkingsvorm (100%). Alle GR'en hebben een grote strategische waarde omdat zij een aanzienlijk financieel en bestuurlijk belang kennen voor de gemeente.

De totale kosten van de GR'en samen besloeg in 2022 € € 4.478.328. De GR'en richten zich met name op het uitvoeren van wettelijke taken op verschillende domeinen, variërend de verplichte basistaken omtrent Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving binnen het fysieke domein (de ODA) tot wettelijke taken uit de Wet publieke gezondheid (GGD Noord-Oost Gelderland).

De raad kent, op papier, een actieve betrokkenheid bij de GR'en. Er ligt namelijk een publiekrechtelijk en daarmee meer gereguleerd regime ten grondslag aan deze samenwerkingsvormen. De raad is betrokken bij de vaststelling van jaarstukken en kan zienswijzen indienen op de begroting en is daarmee op papier actief betrokken. Vanuit het gesprek met de gemeenteraad in het kader van dit onderzoek komt naar voren dat raadsleden het gevoel hebben dat de daadwerkelijke kaderstellende invloed beperkt is. De GR'en zijn wel opgenomen in de paragraaf verbonden partijen maar worden, zo is aangegeven door de raadsleden, tijdens de eigen begrotingsbehandeling beperkt actief besproken. Er is daarbij wel duidelijk vertrouwen dat collegeleden die zitting hebben in de Algemene Besturen van de GR'en de raad actief informeren op het moment dat er zich – voor de raad belangrijke – ontwikkelingen voordoen.

Uit de documenten komt tenslotte naar voren dat er alleen met de Veiligheidsregio Noord-/Oost-Gelderland 'sec een GR-relatie is'. Bij vier GR'en is ook sprake van contractering en bij één GR is ook sprake van een subsidierelatie. De omvang van de contractering is niet opgenomen in de door de organisatie aangeleverde documenten.

Hieronder is de kerninformatie van de zes GR'en opgenomen.

Naam	Erfgoedcentrum Achterhoek en Liemers
Kosten 2022	€ 130.582
Juridische vorm	GR (plus contractering ⁴)
Afspraken informatievoorziening raad	Afspraken over informeren zijn gemaakt in de regeling bij hoofdstuk 5 Inlichtingen en Verantwoording. Daarnaast zijn in hoofdstuk 7 Financiën, afspraken gemaakt over de financiële verantwoording waarbij de raad o.a. in gelegenheid wordt gesteld om een zienswijze in te dienen op de begroting.
Bijdrage aan lokale doelstellingen/ambities	Uitvoering wettelijke taken in regionaal verband en bijdragen aan onderzoek en publicaties van de streekcultuur- en historie van de Achterhoek en Liemers
Belangrijkste risico's	Weinig risico's. Risico's die worden benoemd zijn: <ul style="list-style-type: none">- Personele kosten bij CAO stijgingen- Inkomsten deels afhankelijk van subsidies voor niet-archieftaken
Belangrijkste behaalde resultaten	Overgedragen archieven, beleidsplan 2023-2026

Naam	GGD Noord-Oost Gelderland
Kosten 2022	€ 805.257
Juridische vorm	GR (plus € 24.345 subsidie)
Afspraken informatievoorziening raad	Afspraken over inlichting en verantwoording zijn vastgelegd in 'Hoofdstuk VII Inlichten en verantwoordingen' van de 'Gemeenschappelijke regeling GGD Noord- en Oost-Gelderland 2016 (GR GGD NOG – 6e wijziging)'. In het kader van de nieuwe Wet Gemeenschappelijke Regelingen is er een nieuwe gemeenschappelijke regeling in voorbereiding. Deze is naar verwachting voor 1 juli 2024 actief.
Bijdrage aan lokale doelstellingen/ambities	Het bewaken, beschermen en bevorderen van de gezondheid van onze inwoners. De GGD NOG geeft met zijn werkzaamheden invulling aan de verantwoordelijkheid van gemeenten voor de publieke gezondheid van haar inwoners. Daarnaast voert de GGD NOG ook een aantal wettelijke taken uit de Wet publieke gezondheid (Wpg) uit.
Belangrijkste risico's	Het Algemeen Bestuur heeft de onderstaande risico's als belangrijkste risico's voor het risicomanagement vastgesteld: <ul style="list-style-type: none">- Inhoudelijke risico's en risico's in de opbrengsten;- Risico's door personele omstandigheden;- Risico's in de bedrijfsvoering; Bovenstaande risico's zijn gekwantificeerd om het weerstandsvermogen te bepalen. Het weerstandsvermogen was de afgelopen jaren met een percentage van vrijwel 100% op orde. Met het vaststellen van de Programmabegroting 2024 is het weerstandsvermogen gedaald naar 70%. Deze daling is het gevolg van het tekort op de jaarrekening 2022. De GGD NOG werkt aan een voorstel om het weerstandsvermogen de komende jaren weer op peil te gaan brengen.
Belangrijkste behaalde resultaten	Bestrijden Covid-19 pandemie. Zie voor alle resultaten de Jaarstukken 2022.

Naam	Omgevingsdienst Achterhoek (ODA)
Kosten 2022	€ 737.810
Juridische vorm	GR (plus contractering ⁴)

⁴ Omvang bedrag o.b.v. documenten niet bekend

Afspraken informatievoorziening raad	Raad is betrokken bij vaststelling jaarstukken, begroting en al hetgeen in de GR wordt vermeld.
Bijdrage aan lokale doelstellingen/ambities	Uitvoeren wettelijke en gedelegeerde taken rondom toezicht, handhaving, vergunningen en specialismen.
Belangrijkste risico's	Interbestuurlijk programma vraag een robuustheid van de ODA waar niet aan voldaan kan worden. Toekomst van een zelfstandige ODA staat ter discussie. Woningbouwambities van de partners vragen veel extra personeel. In de huidige krappe arbeidsmarkt bestaat zeker het risico dat niet geleverd kan worden.
Belangrijkste behaalde resultaten	Geen specifiek behaalde resultaten buiten de reguliere VTH taken om. Kleine resultaten: Voorbereiden Omgevingswet met partners. Opruimen aantal drugslabs.

Naam	Regio Achterhoek
Kosten 2022	€ 305.813
Juridische vorm	GR (plus contractering ⁴)
Afspraken informatievoorziening raad	Raad is betrokken bij vaststelling jaarstukken, begroting en al hetgeen in de GR wordt vermeld (o.a. toe- en uittreding leden). Vergaderingen zijn openbaar, raadsleden kunnen deze bijwonen.
Bijdrage aan lokale doelstellingen/ambities	Kansrijkere samenwerking met en sterkere lobbyvoering richting provincie en Rijk.
Belangrijkste risico's	Lokale belang prefereert boven regionale belang.
Belangrijkste behaalde resultaten	Succesvolle lobby voor RegioExpres.

Naam	Stadsbank Oost Nederland
Kosten 2022	€ 342.476
Juridische vorm	GR (plus contractering ⁴)
Afspraken informatievoorziening raad	Raad is betrokken bij vaststelling jaarstukken, begroting en al hetgeen in de GR wordt vermeld (o.a. toe- en uittreding leden).
Bijdrage aan lokale doelstellingen/ambities	Financieel ondersteunen inwoners
Belangrijkste risico's	GR bestaat uit 20 deelnemende gemeenten. De dienstverlening is gericht op al deze 20 gemeenten. Hierdoor is het maatwerk leveren voor SON lastig. Gemeente draagt jaarlijks bij in de financiële lasten. Risico als zij niet de dienstverlening leveren die is afgesproken, CAO stijgingen en aangegane projecten.
Belangrijkste behaalde resultaten	Ingestemd met de vernieuwde werkwijze (Klantreis) die per 1 januari 2023 van start is gegaan.

Naam	Veiligheidsregio Noord-/Oost-Gelderland (brandw.)
Kosten 2022	€ 2.156.390
Juridische vorm	GR
Afspraken informatievoorziening raad	Gemeenteraad kan een zienswijze indienen op het regionaal beleidsplan, het vaststellen van het evaluatierapport, een putting uit de algemene reserve van de raad

	VNOG en een wijziging van de vastgestelde begroting voor zover het wijzigingen betreft die voor de gemeenten niet budgettair neutraal zijn.
Bijdrage aan lokale doelstellingen/ambities	Uitvoeren Wet veiligheidsregio's door veiligheidstaken zoals brandweer, risico- en crisisbeheersing, GHOR en meldkamer
Belangrijkste risico's	Er nemen 22 gemeenten deel aan de VNOG. Er kunnen dan ook bestuurlijke conflicten staan
Belangrijkste behaalde resultaten	<i>Niet ingevuld</i>

3.1.2. Subsidies

Ten aanzien van de subsidierelaties zien we dat van de in totaal 286 subsidierelaties er 14 als strategische samenwerkingsvorm zijn gecategoriseerd (4,9%). Met slechts twee partners heeft de gemeente Oude IJsselstreek sec een subsidierelatie. In 11 van de 14 gevallen heeft de gemeente zowel een subsidierelatie alsook een contract gesloten en in één geval, de GGD Noord-Oost Gelderland, is er sprake van zowel een contract, GR als subsidierelatie. We zien hiermee dus dat de gemeente gelijktijdig privaatrechtelijke als publiekrechtelijke samenwerking met een zelfde partij aangaat. De omvang van aan de 14 subsidierelaties verstrekte subsidiebedragen was €5.064.450 in 2022.

We zien dat de meeste subsidierelaties actief zijn binnen het sociaal domein. De samenwerkingspartners leveren huishoudelijke hulp en WMO hulp, bieden hulp rond huiselijk geweld en verschaffen de toegang tot de jeugdhulp. Over de betrokkenheid van de raad komt naar voren dat is aangegeven dat bij de meeste subsidierelaties de raad jaarlijks het jaarverslag van de samenwerkingspartner ontvangt. Daarnaast wordt de raad ook meegenomen via presentaties in commissies.

Hieronder wordt voor zeven subsidierelaties de belangrijkste kerninformatie gegeven. De overige zes strategische subsidierelaties worden uitgewerkt in paragraaf 3.2.1 omdat bij deze samenwerkingsvormen de omvang van de contractering groter is dan de omvang van de subsidie.

Naam	AZORA
Kosten 2022	€ 272.034
Juridische vorm	Subsidie (plus € 60.469 contractering)
Afspraken informatievoorziening raad	De raad wordt jaarlijks geïnformeerd door hen mee te nemen in de ontwikkeling van deze nieuwe vorm omtrent de lokale subsidie Wmo-hulp in de buurt. Dat geldt niet voor de huishoudelijke hulp. Daar zijn geen afspraken met de raad over informatievoorziening.
Bijdrage aan lokale doelstellingen/ambities	Leveren huishoudelijke hulp en WMO hulp.
Belangrijkste risico's	Weinig Risico. Financiering op basis van werkelijke geleverde zorg
Belangrijkste behaalde resultaten	Geleverde hulp in het huishouden en Wmo hulp aan inwoners.

Naam	Veilig Thuis Noord Oost
Kosten 2022	€ 237.931
Juridische vorm	Subsidie
Afspraken informatievoorziening raad	Raadsleden worden jaarlijks aan de hand van het jaarverslag geïnformeerd

Bijdrage aan lokale doelstellingen/ambities	Inwoners advies, hulp en ondersteuning bieden rond huiselijk geweld en kindermishandeling.
Belangrijkste risico's	In economisch slechte tijden of bij slechte bedrijfsvoering moeten we de pijn verdelen.
Belangrijkste behaalde resultaten	Binnen de gemaakte afspraken dienstverlening op orde.

Naam	Sa-Net Woonzorg
Kosten 2022	€ 334.863
Juridische vorm	Subsidie (plus € 161.723 contractering)
Afspraken informatievoorziening raad	De raad wordt jaarlijks geïnformeerd om hen mee te nemen in de ontwikkeling van deze nieuwe vorm omtrent de lokale subsidie Wmo-hulp in de buurt en jeugdhulp in de buurt.
Bijdrage aan lokale doelstellingen/ambities	Lokaal inkopen jeugdzorg en WMO hulp.
Belangrijkste risico's	Weinig risico. Financiering op basis van werkelijk geleverde zorg.
Belangrijkste behaalde resultaten	Geleverde Jeugdhulp en Wmo-hulp aan inwoners.

Naam	Stichting Sius (De Lichtenvoorde)
Kosten 2022	€ 521.457
Juridische vorm	Subsidie (plus € 332.588 contractering)
Afspraken informatievoorziening raad	De raad wordt jaarlijks geïnformeerd om hen mee te nemen in de ontwikkeling van deze nieuwe vorm omtrent de lokale subsidie Wmo-hulp in de buurt en jeugdhulp in de buurt.
Bijdrage aan lokale doelstellingen/ambities	Lokaal inkopen jeugdzorg, lokaal inkopen WMO hulp.
Belangrijkste risico's	Weinig risico. Financiering op basis van werkelijk geleverde zorg.
Belangrijkste behaalde resultaten	Geleverde Jeugdhulp en Wmo-hulp aan inwoners.

Naam	Stichting DRU Industriepark
Kosten 2022	€ 980.824
Juridische vorm	Subsidie (plus € 59.877 contractering)
Afspraken informatievoorziening raad	Via gebruikelijke rapportages als het gaat om gebruikelijke financiële zaken. Actieve informatie richting de raad als het gaat om bijvoorbeeld de doorontwikkeling van de locatie en exploitatie.
Bijdrage aan lokale doelstellingen/ambities	Faciliteren (met locatie en middelen) van culturele en lokale initiatieven.
Belangrijkste risico's	Gaat geen (volledig) zelfstandige exploitatie zijn gelet op de aard van de meeste activiteiten (culturele en maatschappelijke activiteiten). dus zal er voor de gemeente altijd een financiële rol weggelegd zijn.
Belangrijkste behaalde resultaten	Cultureel centrum voor de samenleving. niet alleen inwoners maar ook een regionale functie

Naam	Stichting ZoZijn
Kosten 2022	€ 1.217.246
Juridische vorm	Subsidie (plus € 135.434 contractering)
Afspraken informatievoorziening raad	De raad wordt jaarlijks geïnformeerd om hen mee te nemen in de ontwikkeling van deze nieuwe vorm omtrent de lokale subsidie Wmo hulp in de buurt en jeugdhulp in de buurt.
Bijdrage aan lokale doelstellingen/ambities	Lokaal inkopen jeugdzorg, lokaal inkopen WMO hulp
Belangrijkste risico's	Weinig risico. Financiering op basis van werkelijk geleverde zorg.
Belangrijkste behaalde resultaten	Geleverde Jeugdhulp en Wmo-hulp aan inwoners.

Naam	Buurtzorg Nederland/Buurtzorg Jong
Kosten 2022	€ 1.500.095
Juridische vorm	Subsidie
Afspraken informatievoorziening raad	Buurtzorg Jong stelt jaarlijks de rapportage ter beschikking aan de raad en neemt deel aan een commissie- of raadsvergadering om dit toe te lichten
Bijdrage aan lokale doelstellingen/ambities	Leveren lokaal team jeugd
Belangrijkste risico's	Buurtzorg Nederland (i.c. Buurtzorg Jong) voert één van onze kritische processen uit, namelijk de toegang tot jeugdhulp.
Belangrijkste behaalde resultaten	Jeugdigen en ouders zijn ondersteund bij opvoed- en opgroevragen en problemen. Waar nodig is toegang verleend tot specialistische zorg. Daar waar specialistische zorg is ingezet zijn jeugdigen en ouders ondersteund in het voeren van regie op de inzet van die zorg.

3.2. Strategische privaatrechtelijke samenwerkingsvormen

3.2.1. Contractering

Ten aanzien van contractering zien we dat van de in totaal 1.883 er 26 als strategische samenwerkingsvorm zijn gecategoriseerd (1,4%). In 4 van de 26 gevallen wordt basis van de samenwerking gevormd door een GR (paragraaf 3.1.1). In 5 van de 26 gevallen heeft de gemeente enerzijds een contract gesloten met een partij en wordt er ook een subsidie versterkt aan die partij. Dit geldt bijvoorbeeld voor de drie gemeenten Doetinchem, Winterswijk en Bronckhorst. We zien hiermee dus dat de gemeente gelijktijdig privaatrechtelijke als publiekrechtelijke samenwerking met eenzelfde partij aangaat. De omvang van de contracten met strategische partners bedroeg € 12.706.332 in 2022.⁵

De gecontracteerde samenwerkingspartners zijn op veel verschillende domeinen actief, variërend van catering, datagedreven werken, de exploitatie van zwembaden tot afval. Daarbij geldt, net als voor de subsidies, dat ook diverse contractpartners actief zijn binnen het sociaal domein. Deze samenwerkingspartners houden zich bezig met het regionaal inkopen van jeugdzorg, leveren Dyslexiezorg en staan aan de lat voor de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening (WSW).

⁵ De omvang van de contractering van de vier GR' waarbij ook sprake is van contractering is in deze totaal som niet opgenomen omdat deze getallen niet bekend zijn. De genoemde omvang is dus gebaseerd op 22 samenwerkingsvormen.

Er lijken, vergeleken met de GR'en en subsidies, minder afspraken te zijn gemaakt over de informatievoorziening aan de raad. Er wordt bij meerdere samenwerkingsvormen aangegeven dat er geen specifieke afspraken zijn hieromtrent. De raad wordt meer op dossierniveau (beleid) meegenomen en indien er zich ontwikkelingen voordoen die het noodzakelijk maken dat de raad wordt geïnformeerd.

Hieronder wordt voor 17 gecontracteerde strategische partners de belangrijkste kerninformatie gegeven. Vijf andere strategische partners zijn uitgewerkt in paragraaf 3.1.2 omdat bij deze samenwerkingsvormen de omvang van de subsidie in 2022 groter was dan de omvang van het contract. Eerder zijn de vier GR'en waarbij ook sprake was van contractering opgenomen in paragraaf 3.1.1.

Naam	Stichting Entrea Lindenhout
Kosten 2022	€ 636.864
Juridische vorm	Contractering (plus € 447.212 subsidiëring)
Afspraken informatievoorziening raad	De raad wordt jaarlijks geïnformeerd om hen mee te nemen in de ontwikkeling van deze nieuwe vorm omtrent de lokale subsidie en jeugdhulp in de buurt
Bijdrage aan lokale doelstellingen/ambities	Regionaal inkopen jeugdzorg
Belangrijkste risico's	Weinig risico. Financiering op basis van werkelijk geleverde zorg.
Belangrijkste behaalde resultaten	Geleverde jeugdhulp aan inwoners uit de gemeente.

Naam	Coöperatie Sociaal Werk Oude IJsselstreek
Kosten 2022	€ 660.406
Juridische vorm	Contractering
Afspraken informatievoorziening raad	Geen specifieke afspraken over gemaakt.
Bijdrage aan lokale doelstellingen/ambities	Bieden sociale hulp aan inwoners op verschillende onderwerpen, van eenzaamheid tot noodopvang.
Belangrijkste risico's	Groei van dienstverlening/omvang opdracht i.v.m. opvang Oekraïners. SWOIJ heeft snel op kunnen schalen maar dat brengt wel uitdagingen in de bedrijfsvoering met zich mee.
Belangrijkste behaalde resultaten	Ondersteuning van inwoners en verenigingen op het gebied van vrijwilligerswerk, mantelzorg, ontmoeting, zinvolle dagbesteding, etc.

Naam	Gemeente Bronckhorst
Kosten 2022	€ 134.854
Juridische vorm	Contractering (plus € 18.028 subsidie)
Afspraken informatievoorziening raad	Geen specifieke afspraken. Raad wordt op verzoek geïnformeerd.
Bijdrage aan lokale doelstellingen/ambities	Hosting Datalab Gelderland Oost: ondersteuning datagedreven werken
Belangrijkste risico's	<ul style="list-style-type: none">- Datalab samenwerking is formeel t/m 2024. Daarna is nog onbekend.- Samenwerking tussen 8 gemeentes, die niet allemaal even ver zijn met datagedreven werken en soms ook een andere aanpak hebben.

Belangrijkste behaalde resultaten	Doorontwikkelen informatieproducten en doorontwikkelen leerlijn met o.a. webinars
--	---

Naam	Gemeente Winterswijk
Kosten 2022	€ 1.618.779
Juridische vorm	Contractering (plus € 14.427 subsidie)
Afspraken informatievoorziening raad	Geen afspraken met de raad. De gemeente Winterswijk is penvoerder. ZOOV beheer voert namens de 7 achterhoekse gemeenten het beleid en de uitvoering uit. Dit in continue afstemming met de werkgroep ZOOV (de 7 ambtenaren uit de 7 gemeenten) en met de Stuurgroep (7 wethouders uit de 7 gemeenten) die besluiten moeten nemen, zoals over de jaarlijkse indexaties tarief ZOOV Op Maat.
Bijdrage aan lokale doelstellingen/ambities	Contractmanagement met ZOOV die vervoer op maat regelt
Belangrijkste risico's	Weinig risico. Financiering op basis van de daadwerkelijke geleverde vervoersvraag
Belangrijkste behaalde resultaten	De inwoners kunnen participeren in de maatschappij. Jeugd kan deelnemen aan het onderwijs en volwassenen doen mee in de maatschappij.

Naam	Gemeente Doetinchem
Kosten 2022	€ 2.032.263
Juridische vorm	Contractering (plus € 32.977 subsidie)
Afspraken informatievoorziening raad	Voor de ICT Samenwerking géén afspraken over informatievoorziening raad. Is als uitvoering des colleges en die heeft op zijn beurt weer een groot aantal bevoegdheden gemandateerd aan de secretaris. Voor het sociaal domein is de raad indirect betrokken. Doetinchem is voor de 8 Achterhoekse gemeenten werkgever van een aantal medewerkers die in regionaal verband taken uitvoeren. Denk daarbij aan de uitvoering van de regionale inkoop WMO en Jeugd en de taken als centrumgemeente rondom IZA en Beschermd wonen. Over de output van deze werkzaamheden wordt de raad geïnformeerd in de reguliere P&C of geagendeerd in commissies.
Bijdrage aan lokale doelstellingen/ambities	Leveren ICT dienstverlening, uitvoeren salarisadministratie en faciliteren regionale samenwerking sociaal domein. Voor het sociaal domein wordt er in gezamenlijkheid een aantal zaken ingekocht en op basis daarvan kan de uitvoering van Oude IJsselstreek bijvoorbeeld zorg inzetten voor inwoners.
Belangrijkste risico's	Risico's ICT Samenwerking liggen op het gebied van informatieveiligheid, privacy, bedrijfscontinuïteit en financiën. Risico voor het sociaal domein is dat het gaat om de inkoop van gezins-/woonvormen voor jeugdigen en beschermd wonen. Dit is zorg voor kwetsbare inwoners.
Belangrijkste behaalde resultaten	Stabiele en veilige dienstverlening ICT Samenwerking. Alle apparatuur wordt immers ook als dienst afgenomen. Door groei financiële schaalvoordelen.

Naam	Dirkzwager Legal & Taks
Kosten 2022	€ 154.346
Juridische vorm	Contractering
Afspraken informatievoorziening raad	Raad wordt op dossier niveau voorzien van advies indien noodzakelijk

Bijdrage aan lokale doelstellingen/ambities	Juridische ondersteuning op diverse dossiers. Samenwerkingsovereenkomst. Aanmelden van nieuwe dossiers via contactpersoon
Belangrijkste risico's	Geen risico's, werken in opdracht.
Belangrijkste behaalde resultaten	Gedegen juridisch advies/vertegenwoordiging bij Rechtbank/RvS

Naam	Achterhoeks Energieloket BV
Kosten 2022	€ 151.328
Juridische vorm	Contractering (en € 6.032 subsidiëring). Kleindochtermaatschappij van coöperatie waar de gemeente lid van is
Afspraken informatievoorziening raad	Geen afspraken met de raad. informatie op verzoek. Het Energieloket maakt jaarverslagen en die zijn openbaar.
Bijdrage aan lokale doelstellingen/ambities	Inwoners ondersteunen bij energie- en verduurzamingsvraagstukken. O.a. technisch en financieel advies, uitvoering subsidie en leningen, uitvoering specifieke projecten.
Belangrijkste risico's	Geen risico's
Belangrijkste behaalde resultaten	zie jaarverslag; o.a. klantenservice, website, communicatie (proactief), 116 individuele adviesgesprekken, 60 collectieve inkoop, energiemarkt, start energiearmoede aanpak, RREW uitvoering, uitvoering leningen en subsidies e.d.

Naam	Stichting Wonion Cpl 67
Kosten 2022	€ 158.138
Juridische vorm	Contractering
Afspraken informatievoorziening raad	Prestatieafspraken worden door het college afgesloten en ter kennisgeving met de raad gedeeld.
Bijdrage aan lokale doelstellingen/ambities	Samenwerking voor behalen woningbouwdoelstelling gemeente, verzorgen onderkomen statushouders
Belangrijkste risico's	Risico op het niet behalen of nakomen van gemaakte prestatieafspraken en woningbouwafspraken zoals in Regionale Woonagenda 2023-2030 en Woondeal. Ligt o.a. aan de financieringsmogelijkheden van Wonion. Pas sinds invoering Woondeal begin 2023 is er een concreet doel (aantal woningen) afgesproken dat Wonion gaat bouwen tot en met 2030.
Belangrijkste behaalde resultaten	Er is nog geen monitoring op specifiek het aantal sociale huurwoningen. Daarom is er (nog) geen 'behaald resultaat'.

Naam	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
Kosten 2022	€ 188.611
Juridische vorm	Lidmaatschap vereniging
Afspraken informatievoorziening raad	De raad ontvangt de stukken zelf (via griffie)
Bijdrage aan lokale doelstellingen/ambities	Belangenorganisatie en kennisplatform voor gemeenten. Het doel is om krachten van gemeenten te bundelen en gezamenlijk op te treden in het belang van de lokale overheid en haar inwoners.
Belangrijkste risico's	Geen risico's aanwezig
Belangrijkste behaalde resultaten	Geslaagde lobby voor onder meer: energietoeslag, aanpassing participatiewet, regie op warmtenetten, verhoging gemeentefonds tot 2025

Naam	Stichting Pactum
Kosten 2022	€ 116.381
Juridische vorm	Contractering (plus € 97.325 subsidie)
Afspraken informatievoorziening raad	de raad wordt jaarlijks geïnformeerd om hen mee te nemen in de ontwikkeling van deze nieuwe vorm omtrent de lokale subsidie jeugdhulp in de buurt
Bijdrage aan lokale doelstellingen/ambities	Regionaal inkopen jeugdzorg
Belangrijkste risico's	Weinig risico. Financiering op basis van werkelijk geleverde zorg. Pactum is een stabiele en constructieve samenwerkingspartner.
Belangrijkste behaalde resultaten	Geleverde jeugdhulp aan inwoners uit de gemeente.

Naam	DRU Industriepark Horeca BV
Kosten 2022	€ 234.349
Juridische vorm	Contractering
Afspraken informatievoorziening raad	<i>Niet ingevuld</i>
Bijdrage aan lokale doelstellingen/ambities	Verzorgen raadsbijeenkomsten. Daarnaast verzorgen consumpties bij bijeenkomsten op de DRU.
Belangrijkste risico's	Zeer laag tot geen risico. Vaste prijsafspraken.
Belangrijkste behaalde resultaten	Representatieve locatie voor (raads-)bijeenkomsten.

Naam	Berkel-B BV
Kosten 2022	€ 270.046
Juridische vorm	Contractering
Afspraken informatievoorziening raad	<i>Niet ingevuld</i>
Bijdrage aan lokale doelstellingen/ambities	Leveren Dyslexiezorg
Belangrijkste risico's	Berkel-B is penvoerder voor drie gecontracteerde aanbieders en ontvangt in die rol alle middelen die gemoeid zijn met dyslexiezorg voor onze inwoners. Wanneer de samenwerking tussen de aanbieders stopt geeft dit mogelijk een probleem in het leveren van voldoende zorg. Er zijn op dit moment geen signalen dat dat het geval zal zijn.
Belangrijkste behaalde resultaten	Geleverde dyslexiezorg aan inwoners uit de gemeente.

Naam	Optisport Varseveld BV
Kosten 2022	€ 340.204
Juridische vorm	Contractering (exploitatieovereenkomst)
Afspraken informatievoorziening raad	Via gebruikelijke rapportages als het gaat om gebruikelijke financiële zaken. actieve informatie richting de raad als het gaat om bijvoorbeeld de doorontwikkeling van de locatie en exploitatie

Bijdrage aan lokale doelstellingen/ambities	Exploiteren zwemvoorziening en behoud van maatschappelijke tarieven.
Belangrijkste risico's	<i>Niet ingevuld</i>
Belangrijkste behaalde resultaten	Beschikbaarheid zwemvoorziening en sporthal tegen maatschappelijk acceptabele tarieven.

Naam	Optisport Oude IJsselstreek BV
Kosten 2022	€ 429.588* * toelichting: 'bedrag is nogal vertekend, omdat feitelijk exploitatiebijdrage, huurprijs en (aanvullende) klokuurvergoeding met elkaar worden verrekend. Er werd in 2022 werkelijk betaald € 48.295,08'.
Juridische vorm	Contractering (Exploitatie- en huurovereenkomst)
Afspraken informatievoorziening raad	Geen specifieke afspraken over gemaakt.
Bijdrage aan lokale doelstellingen/ambities	Beheren en exploiteren sporthal IJsselweide en behoud van maatschappelijke tarieven.
Belangrijkste risico's	Exploitatie staat onder druk en is alleen mogelijk met gemeentelijke bijdrage.
Belangrijkste behaalde resultaten	Beschikbaarheid sporthal tegen maatschappelijk acceptabele tarieven.

Naam	Laco Oude IJsselstreek BV
Kosten 2022	€ 1.030.349* * toelichting: 'bedrag is nogal vertekend, omdat feitelijk exploitatiebijdrage, huurprijs en huurbijdrage met elkaar worden verrekend. Er werd in 2022 werkelijk betaald € 406.542,20.'
Juridische vorm	Contractering (Exploitatie- en huurovereenkomst)
Afspraken informatievoorziening raad	Geen specifieke afspraken over gemaakt.
Bijdrage aan lokale doelstellingen/ambities	Beheren, exploiteren en onderhouden zwembad + sporthal en behoud van maatschappelijke tarieven
Belangrijkste risico's	Exploitatie alleen mogelijk met gemeentelijke bijdrage. Onderhoud verantwoordelijkheid van exploitant
Belangrijkste behaalde resultaten	Beschikbaarheid zwemvoorziening en sporthal tegen maatschappelijk acceptabele tarieven.

Naam	BUHA BV
Kosten 2022	€ 1.167.167
Juridische vorm	Contractering
Afspraken informatievoorziening raad	De raad wordt geïnformeerd.
Bijdrage aan lokale doelstellingen/ambities	Vooraf Inzamelen afval en grondstoffen
Belangrijkste risico's	<i>Niet ingevuld</i>
Belangrijkste behaalde resultaten	Samenwerking stopt eind 2024.

Naam	Laborijn
Kosten 2022	€ 3.382.659
Juridische vorm	Contractering/Dienstverleningsovereenkomsten (groot deel is afrekening uittreding, rest inkoop)
Afspraken informatievoorziening raad	Er zijn hierover geen afspraken gemaakt. Een en ander is opgenomen in de begroting en daar waar nodig zal wethouder en raad op de hoogte worden gebracht en gehouden van ontwikkelingen.
Bijdrage aan lokale doelstellingen/ambities	Diverse activiteiten zoals uitvoering WSW, detachering, jobcoaching en uitvoering loonwaardemetingen.
Belangrijkste risico's	Afhankelijkheid van externe partij
Belangrijkste behaalde resultaten	<i>Niet ingevuld</i>

3.2.2. Deelnemingen

Net als voor de GR'en (figuur 2) geldt dat alle zeven deelnemingen als strategische samenwerkingsvorm worden gekenmerkt (100%). De deelnemingen hebben grote strategische waarde omdat de gemeente bij deze samenwerkingsvormen een belangrijk financieel en bestuurlijk belang heeft. De zeven deelnemingen kennen de volgende uitsplitsing naar samenwerkingsvorm:

- één stichting;
- drie Naamloze Vennootschappen (NV's); en
- drie Besloten Vennootschappen (BV's).

Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) verplicht een paragraaf verbonden partijen in de begroting en de jaarstukken. De raad wordt hierdoor jaarlijks geïnformeerd over de deelnemingen via de eigen P&C-cyclus.

We zien dat de meeste deelnemingen een sterk regionaal dan wel landelijk karakter hebben en werken aan bovenlokale opgaven zoals energie- en drinkwatervoorziening. Alleen de STOER BV is bij uitstek een lokale deelneming waar de gemeente 100% aandeelhouder van is. *Op STOER wordt in paragraaf 4.3 nader ingegaan.*

Hieronder wordt voor de zeven deelnemingen de belangrijkste kerninformatie gegeven.

Naam	Stichting Achterhoek Toerisme
Kosten 2022	€ 150.794
Juridische vorm	Stichting (lid van bestuur)
Afspraken informatievoorziening raad	Wethouder R&T heeft zitting in het POHO-VE en van hieruit wordt informatie gedeeld. Evt. op verzoek ook richting raad.
Bijdrage aan lokale doelstellingen/ambities	Faciliteren en stimuleren toerisme in de Oude IJsselstreek: van de Achterhoek een sterk toeristisch merk maken.
Belangrijkste risico's	Politieke agenda's van de deelnemende gemeenten.
Belangrijkste behaalde resultaten	Achterhoek is het 6e sterkste streekmerk van Nederland. De routestructuren zijn verder doorontwikkeld en zowel offline als online beschikbaar en gekoppeld aan verschillende toeristische producten. Bijvoorbeeld de Silo Art Tour en Handbike routes. Het aanbod is grotendeels ook in het Duits verkrijgbaar.

Naam	BNG Bank NV
Juridische vorm	Deelneming (bezitten € 161.460 aandelen)
Financieel belang	Oude IJsselstreek is aandeelhouder bij de BNG. Dit wordt ieder jaar gepresenteerd in de paragraaf verbonden partijen van de begroting en jaarrekening onder het kopje deelnemingen. De gemeente bezit € 161.460 aandelen en in de komende begrotingsperiode 2024-2027 is er een dividendverwachting van € 400.000 per jaar.
Afspraken informatievoorziening raad	De BNG Bank is de huisbank van alle Nederlandse gemeenten. Het laatste contract dateert van 2019 en wordt jaarlijks stilzwijgend verlengd. Dit alles is opgenomen in het Treasurystatuut. Deze is door de raad vastgesteld.
Bijdrage aan lokale doelstellingen/ambities	Bij alle doelstellingen - ambities (investerings-projecten) horen vaak ook middelen. Indien er een aanvullende financieringsbehoefte is, sluit de gemeente (kortlopende) geldleningen af bij de BNG bank
Belangrijkste risico's	Wettelijke kaders (wet FIDO) qua maximale omvang van te lenen kortgeld en aflossingscapaciteit.
Belangrijkste behaalde resultaten	Naargelang de financieringsbehoefte, kortlopende en langlopende geldleningen aangetrokken.

Naam	Alliander NV
Juridische vorm	Deelneming (de aandeelhoudersvergaderingen worden voorbereid door het NUVAL Platform)
Financieel belang	Provincie Gelderland en Noord Holland, Falcon BV en de gemeente Amsterdam bezitten 75% van de aandelen. De overige 25% is verdeeld over diverse gemeenten. De gemeente bezit 580.414 aandelen. In de jaarrekening 2022 wordt een dividend verantwoord van € 364.045. De begrotingsperiode 2023-2026 begroten we € 350.000 per jaar.
Afspraken informatievoorziening raad	Via paragraaf verbonden partijen in P&C-cyclus
Bijdrage aan lokale doelstellingen/ambities	Netwerkbedrijf dat verantwoordelijk is voor een groot deel van de energieleidingen in Nederland.
Belangrijkste risico's	Financieel risico bij eventuele liquidatie is het verlies van maximaal de nominale waarde van onze aandelen en het begrote bedrag aan dividend in onze begroting. De kans hierop schatten wij in op nihil.
Belangrijkste behaalde resultaten	Kernactiviteit is het aansluiten van klanten op de energienetwerken en het distribueren van gas en elektriciteit.

Naam	Vitens NV
Juridische vorm	Deelneming (de aandeelhoudersvergaderingen worden voorbereid door het NUVAL Platform)
Financieel belang	Wij bezitten 40.057 aandelen. In 2022 wordt geen dividend uitgekeerd over 2021. We begroten voor 2023-2026 ook geen dividend.
Afspraken informatievoorziening raad	Via paragraaf verbonden partijen in P&C-cyclus
Bijdrage aan lokale doelstellingen/ambities	Drinkwaterbedrijf dat drinkwater levert aan 5,6 miljoen klanten.

Belangrijkste risico's	Financieel risico bij eventuele liquidatie is het verlies van maximaal de nominale waarde van onze aandelen en het begrote bedrag aan dividend in onze begroting. De kans hierop schatten wij in op nihil.
Belangrijkste behaalde resultaten	Verantwoordelijk voor een gezonde en duurzame samenleving met zorg voor de bescherming van natuur en milieu.

Naam	STOER BV
Kosten 2022	€ 106.890
Juridische vorm	Deelneming (100% aandeelhouder)
Afspraken informatievoorziening raad	Wethouder is meegenomen in proces en resultaat van evaluatie en raad is op de hoogte gebracht. Bij ontwikkelingen zal raad op de hoogte worden gebracht.
Bijdrage aan lokale doelstellingen/ambities	Uitvoeren participatiewet/ maatschappelijke banen
Belangrijkste risico's	Bij uitvoering participatiewet zijn er geen risico's. Bij Maatschappelijke Banen zijn de risico's in beeld gebracht door middel van een recentelijk uitgevoerde evaluatie. Risico ligt op gebied van werkgeverschap ten aanzien van inwoners in dienst van STOER BV.
Belangrijkste behaalde resultaten	Een aantal inwoners in dienst van STOER BV.

Naam	AGEM Gemeentelijke Energie BV
Kosten 2022	€ 952.971
Juridische vorm	Deelneming (12,5% aandeelhouder)
Afspraken informatievoorziening raad	Geen afspraken, kosten energierekening zit in de bedrijfsvoering
Bijdrage aan lokale doelstellingen/ambities	Elektriciteit en gas leveren aan alle gemeentelijke afnemers (gebouwen, pompen en gemalen, openbare verlichting e.d.). Verduurzaming van de gemeentelijke energie door o.a. eigen productie van energie (zelflevering, aankoop zonnepark Braamt).
Belangrijkste risico's	De kosten van energie liggen niet vast (energieprijzen zijn volatiel)
Belangrijkste behaalde resultaten	Energielevering, aankoop zonnepark Braamt eind 2022

Naam	AGEM Ontwikkeling BV
Kosten 2022	€47.520
Juridische vorm	Kleindochtermaatschappij van coöperatie waar de gemeente lid van is
Afspraken informatievoorziening raad	Geen afspraken
Bijdrage aan lokale doelstellingen/ambities	Leveren projectleider wonen buitengebied
Belangrijkste risico's	Geen risico's
Belangrijkste behaalde resultaten	<i>Niet ingevuld</i>

3.3. Bestuurlijke strategische samenwerkingsvormen

Van de 18 bestuurlijke samenwerkingsverbanden (figuur 1) zijn er 16 als strategisch gekenmerkt (88,9%). Het zijn in de meeste gevallen bestuurlijke overleg- en afstemmingsplatformen zonder juridische basis.

De strategische waarde bij de bestuurlijke samenwerkingsvormen wordt niet gekenmerkt door het financiële belang van de gemeente. De gemeente maakt geen kosten, anders dan ambtelijke ureninzet en/of cofinanciering op projectbasis.

De strategische waarde zit vooral op de kennisuitwisseling die plaatsvindt op bovenlokale thema's, zoals daar onder andere zijn: duurzaamheid, economie en het landelijk gebied. We zien dat ook de samenwerking met Duitsland (Duitsland / Nederland 6+2 overleg, Euregio Gronau en Euregio Rijn Waal) onder deze samenwerkingsvormen vallen.

Voor wat betreft de betrokkenheid van de raad komt naar voren dat voor deze categorie de minste afspraken zijn gemaakt over de informatievoorziening aan de raad. Op ontwikkelingen, zo wordt aangegeven, wordt de raad geïnformeerd via een bijeenkomst of Raadsinformatiebrief (RIB). En voor Euregio Gronau en Euregio Rijn Waal valt op dat afgevaardigde raadsleden zelf een terugkoppeling verzorgen in de raad.

De raadsleden geven over de informatievoorziening aan dat zij inderdaad zien dat er veel gebeurt in bestuurlijke overleggen maar dat zij hier weinig van terug zien. Tegelijkertijd wordt er gesproken van een basisvertrouwen richting het college dat, mochten er zich ontwikkelingen via deze bestuurlijke overleggen voordoen, deze gedeeld worden met de raad.

Hieronder wordt voor de 15 bestuurlijke strategische samenwerkingsvormen de belangrijkste kerninformatie gegeven.

Naam	8RHK Ambassadeurs
Kosten 2022	Cofinanciering per project
Juridische vorm	Juridisch bindende afspraken lopen via bestuur Regio Achterhoek
Afspraken informatievoorziening raad	Afvaardiging van de raad heeft zitting in de Achterhoek Raad. Daar worden de jaarplannen vastgesteld. Informatievoorziening vindt ook plaats via de Achterhoek Raad. Gaat niet via het bestuur van gemeente Oude IJsselstreek.
Bijdrage aan lokale doelstellingen/ambities	Gemeente-overstijgende opgaven worden hier aangepakt in triple helix verband
Belangrijkste risico's	Geen democratische legitimatie. Eigen belang versus regionaal belang.
Belangrijkste behaalde resultaten	Start gemaakt met opgaven landelijk gebied, verder uitbouwen economisch ecosysteem, opzet nieuwe regionale woonagenda

Naam	Bestuurlijk overleg landelijk gebied
Kosten 2022	Geen
Juridische vorm	Geen juridische basis
Afspraken informatievoorziening raad	Er zijn hierover geen afspraken gemaakt. De raad wordt waar nodig wel geïnformeerd via RIB of een raadsworkbijeenkomst. Het betreft hier een provinciaal proces. Vanuit de provincie wordt gewerkt aan een participatieplan, onderdeel hiervan is hoe raden worden meegenomen.

Bijdrage aan lokale doelstellingen/ambities	Overleg met provincie. Bestuurlijk invloed kunnen uitoefenen op proces en inhoud.
Belangrijkste risico's	Regionaal verschillende belangen en nieuw provinciaal bestuur.
Belangrijkste behaalde resultaten	Regionale reactie op de consultatie van de kaders die gebruikt worden voor het uitwerken van het gebiedsprogramma Vitaal Landelijk Gebied Gelderland.

Naam	Directeuren Netwerk Achterhoek
Kosten 2022	Geen
Juridische vorm	Ambtelijk overleg tussen de Achterhoekse gemeentesecretarissen
Afspraken informatievoorziening raad	<i>Niet ingevuld</i>
Bijdrage aan lokale doelstellingen/ambities	Aanpakken gezamenlijke organisatorische uitdagingen
Belangrijkste risico's	Bestuurlijke conflicten kunnen effect hebben op ambtelijke samenwerkingen
Belangrijkste behaalde resultaten	<i>Niet ingevuld</i>

Naam	Portefeuillehouders-overleg Vrijtijdseconomie
Kosten 2022	Geen
Juridische vorm	Bestuurlijk besluit (oorsprong Regio Achterhoek)
Afspraken informatievoorziening raad	Hierover zijn geen afspraken gemaakt, waar nodig zal de raad op de hoogte worden gebracht en gehouden van ontwikkelingen.
Bijdrage aan lokale doelstellingen/ambities	Van de Achterhoek een sterk toeristisch merk maken.
Belangrijkste risico's	Politieke agenda's van de deelnemende gemeenten of ze wel of niet bij de Achterhoek willen aansluiten of wellicht uittreden.
Belangrijkste behaalde resultaten	De beleefbaarheid van de Achterhoek vergroten o.a. door 27 Toeristische Overstap Punten te vernieuwen, vitaliteitsonderzoek dagrecreatie en horeca. Bestemming Achterhoek toegankelijker gemaakt door project 'Onbeperkt Genieten in de Achterhoek' en tot slot 11 Silo Art Tour kunstwerken gerealiseerd.

Naam	Bestuurlijk overleg Regionale Energietransitie (RES)
Kosten 2022	Geen
Juridische vorm	Nationaal Programma Regionale Energie Strategie als bijdrage aan Nationale Klimaatakkoord
Afspraken informatievoorziening raad	De raad stelt de RES elke twee jaar vast. De raad wordt bijgepraat over de ontwikkelingen.
Bijdrage aan lokale doelstellingen/ambities	De RES is regionaal, en als gemeente dragen we bij aan de opgave voor met name grootschalige opwekking van duurzame energie.
Belangrijkste risico's	Levert veel maatschappelijke discussie op (NIMBY, zonnevelden op landbouwgrond, etc.). Netcongestie remt de grootschalige opwek. Afhankelijkheid van andere Achterhoekse gemeenten.
Belangrijkste behaalde resultaten	In 2022 hebben gemeenten zich bezig gehouden met de realisatie van de RES afspraken uit 2021.

Naam	Bestuurlijk afstemmingsoverleg Duurzaamheid BOA
Kosten 2022	Geen
Juridische vorm	Geen juridische basis; overleg
Afspraken informatievoorziening raad	Geen afspraken
Bijdrage aan lokale doelstellingen/ambities	Regionaal afstemmen van beleid en projecten op het gebied van duurzaamheid.
Belangrijkste risico's	Geen
Belangrijkste behaalde resultaten	Afstemming regionale zaken.

Naam	Gelderse Energie Infrastructuur overleg (GEIS)
Kosten 2022	Geen
Juridische vorm	Geen juridische basis; overleg
Afspraken informatievoorziening raad	Geen afspraken
Bijdrage aan lokale doelstellingen/ambities	Wethouder zit namens de regio bij dit overleg, het gaat over de knelpunten en verdeling van de energie-infrastructuur in de toekomst.
Belangrijkste risico's	Inhoudelijk technische risico's
Belangrijkste behaalde resultaten	Afstemming regionale zaken

Naam	Bestuurlijk overleg Water / Bestuurlijk overleg Achterhoek +
Kosten 2022	Geen
Juridische vorm	Geen juridische basis; overleg
Afspraken informatievoorziening raad	Geen afspraken. BOW behandelt soms onderwerpen die relevant zijn voor de raden. In zo'n geval wordt per onderwerp en/of per gemeente gekozen hoe de raad wordt betrokken.
Bijdrage aan lokale doelstellingen/ambities	Gezamenlijke aanpak Water, omdat dit een bovenlokaal thema is.
Belangrijkste risico's	Niet of nauwelijks risico's. Samenwerking heeft betrekking op gezamenlijke belangen, zoals verkrijgen van Impulssubsidie en onderzoek t.b.v. aanpak droogte.
Belangrijkste behaalde resultaten	Oplevering feitenbeeld aanpak droogte en start uitwerking handelingsperspectief. Continuering samenwerking DPRA (deltaprogramma ruimtelijk adaptatie), waaronder aanvraag Impulssubsidie. Evalueren samenwerking water met als resultaat voorstel voor herziening van de structuur. Per 2023 een strategisch beraad klimaat en water, een beleidstafel DPRA en een beleidstafel water en riolering.

Naam	Stuurgroep West-Achterhoek
Kosten 2022	Geen
Juridische vorm	Uitvoering geven aan Regionaal Programma Werklocaties (RPW); 20% belang
Afspraken informatievoorziening raad	Raad wordt geïnformeerd over de voortgang
Bijdrage aan lokale doelstellingen/ambities	Samenwerken in de stuurgroep geeft ons en de regio de mogelijkheid om bedrijventerreinen te ontwikkelen.

Belangrijkste risico's	In economisch slechte tijden is het pijn verdelen.
Belangrijkste behaalde resultaten	<i>Niet ingevuld</i>

Naam	Duitsland / Nederland 6+2 overleg
Kosten 2022	Uren ambtelijke inzet
Juridische vorm	Geen juridische basis. Er is een strategiedocument dat is ondertekend door bestuurders.
Afspraken informatievoorziening raad	Geen afspraken. Geen betrokkenheid of rol raad. Het is een Nederlands / Duits burgemeestersoverleg
Bijdrage aan lokale doelstellingen/ambities	Samenwerking met Duitsland.
Belangrijkste risico's	Geen. Bestuurlijk waterhoofd zonder serieuze activiteiten
Belangrijkste behaalde resultaten	Opstellen en ondertekenen door bestuurders van een strategiedocument. Bestuurlijke legitimatie voor het organiseren van netwerkbijeenkomsten.

Naam	Euregio Gronau
Kosten 2022	<i>Niet ingevuld</i>
Juridische vorm	Nederlands Duitse GR
Afspraken informatievoorziening raad	Geen afspraken. Afvaardiging vanuit de raad en de politiek fracties. Raadsleden koppelen zelf terug.
Bijdrage aan lokale doelstellingen/ambities	Samenwerking met Duitsland
Belangrijkste risico's	Geen
Belangrijkste behaalde resultaten	Geen aantoonbare resultaten. Netwerk. Lobbyclub bij andere overheden NL/D, zoals Rijk en Europa.

Naam	Euregio Rijn Waal
Kosten 2022	<i>Niet ingevuld</i>
Juridische vorm	Grensoverschrijdend Openbaar Lichaam, er zijn statuten
Afspraken informatievoorziening raad	Geen afspraken. Afvaardiging vanuit de raad en de politiek fracties. Raadsleden koppelen zelf terug.
Bijdrage aan lokale doelstellingen/ambities	Samenwerking met Duitsland
Belangrijkste risico's	Geen
Belangrijkste behaalde resultaten	Geen aantoonbare resultaten. Netwerk. Lobbyclub bij andere overheden NL/D, zoals Rijk en Europa.

Naam	Regionaal College Politieregio NOG
Kosten 2022	Geen
Juridische vorm	<i>Niet ingevuld</i>
Afspraken informatievoorziening raad	Het concept MJBP is het enige stuk waarover de gemeenteraad gehoord wordt. In het driehoeksoverleg worden afspraken gemaakt over de lokale prioriteiten en criminaliteitsbestrijding. Voor de dagelijkse aansturing van de politie kan de

	gemeenteraad de burgemeester wensen meegeven die hij in de lokale driehoek aan de orde kan stellen. De burgemeester is wat betreft sturing op de politie, intermediair voor de raad. Hij kan ter verantwoording worden geroepen in de gemeenteraad over het door hem gevoerde gezag op de politie (art. 15 Politiewet 2012).
Bijdrage aan lokale doelstellingen/ambities	Uitvoeren van de Politiewet en hiermee zoveel als mogelijk zorgen voor een veilige woon- en leefomgeving.
Belangrijkste risico's	Onder politie eenheid Oost-Nederland vallen 76 gemeenten. Er zal dan ook altijd gekeken moeten worden naar het algemeen belang. Persoonlijke wensen zijn op eenheidsniveau niet toe te passen. Om dit risico zoveel mogelijk te beperken zijn er basisteam. Gemeente Oude IJsselstreek valt onder basisteam Achterhoek West welke 4 gemeenten onder zich heeft.
Belangrijkste behaalde resultaten	Er is een kwaliteitsslag gemaakt in de samenwerking tussen de wijkhandhavers en wijkagenten. Daarnaast is er zoveel als mogelijk gezorgd voor een veilige woon- en leefomgeving.

Naam	Leisurelands BV statutaire zetel
Kosten 2022	<i>Niet ingevuld</i>
Juridische vorm	Deelneming en samenwerkingsverband gemeentelijke aandeelhouders via het POHO-VE. Gemeente Berkelland is per Q1 2023 gemachtigd voor regionale afvaardiging bij AVA Leisurelands B.V. tijdens collegeperiode 2022 – 2025.
Afspraken informatievoorziening raad	Geen afspraken. Terugkoppeling aan wethouder R&T via het POHO-VE. Daar waar nodig zal de raad op de hoogte worden gebracht en gehouden van ontwikkelingen.
Bijdrage aan lokale doelstellingen/ambities	<i>Niet ingevuld</i>
Belangrijkste risico's	Niet of nauwelijks risico's. Samenwerking t.b.v. recreatieplassen, er wordt geen dividend uitgekeerd aan de aandeelhouders.
Belangrijkste behaalde resultaten	Door volmacht geen fysieke aanwezigheid van wethouder bij AVA, is efficiënt, wel betrokken en evt. collectief signaal afgeven

Naam	Samenwerkingsconvenant collegiale uitruil toezichthoudend ambtenaren en boa's openbare ruimte
Kosten 2022	Geen
Juridische vorm	Convenant
Afspraken informatievoorziening raad	Geen afspraken. Raad heeft kennis door het Toezicht- en Handhavingsbeleid.
Bijdrage aan lokale doelstellingen/ambities	Samenwerking, trainen, kennis en ervaring, ondersteuning bij bijvoorbeeld ziekte, pieken en vakantie.
Belangrijkste risico's	Onvoldoende nakomen van afspraken.
Belangrijkste behaalde resultaten	Gezamenlijke RTGB-training, enkele malen uitruil

Naam	Ring der Europäischen Schmiedestädte
Kosten 2022	<i>Niet ingevuld</i>
Juridische vorm	<i>Niet ingevuld</i>

Afspraken informatievoorziening raad	Raadsleden worden elk jaar uitgenodigd om deel te nemen aan de jaarvergadering van de Ring, binnenkort wordt de commissie MO bijgepraat over de verschillende projecten van de lokale werkgroep
Bijdrage aan lokale doelstellingen/ambities	Internationale ervaringen te delen en deel te nemen in projecten die voor onze gemeente van belang zijn. Het ijzer verbindt en de belangen die hiermee verbonden zijn, worden vanuit een sociaaleconomische, culturele en toeristische invalshoek opgepakt. Een gezamenlijke aanpak en samenwerking is ook belangrijk voor de projectsubsidies die bij de EU worden ingediend.
Belangrijkste risico's	Niet of nauwelijks risico's
Belangrijkste behaalde resultaten	Langdurige zorg en instandhouding van de Europese en regionale ijzer- en smeedcultuur door middel van samenwerking. kennis en uitwisseling van cultureel erfgoed.

4. Verdieping op STOER en Buurtzorg Jong

Door de fracties zijn voorafgaand aan dit rekenkameronderzoek STOER en Buurtzorg Jong genoemd als mogelijk interessante onderzoeksonderwerpen. Tijdens het gesprek met de raad in het kader van dit onderzoek werd dit nogmaals bevestigd. De raad vindt STOER en Buurtzorg Jong belangrijk vanwege de rol binnen het sociaal domein, waarbinnen de afgelopen jaren veel ontwikkelingen zijn geweest. Op deze ontwikkelingen gaan we in paragraaf 4.1 kort in. Specifiek voor STOER weten raadsleden dat er na het uittreden bij Laborijn voor een ander construct is gekozen maar is er op dit moment nog (te) weinig zicht op de opzet en werking van STOER in de praktijk. Hierbij staan we stil in paragraaf 4.2. In paragraaf 4.3 wordt tenslotte gekeken naar de samenwerking met Buurtzorg Jong.

4.1. Context: ontwikkelingen sociaal domein in Oude IJsselstreek

2015: decentralisaties binnen het sociaal domein

In 2015 vonden de decentralisaties in het sociaal domein plaats. Met de decentralisaties in het sociaal domein werd het takenpakket van gemeenten uitgebreid met de Jeugdwet, WMO en Participatiewet. Op het gebied van de jeugdzorg werd de gemeente verantwoordelijk voor de uitvoering van alle taken die voorheen bij de Bureaus Jeugdzorg van de provincie lagen. Ook werd de gemeente verantwoordelijk voor de jeugd ggz, jeugdbescherming, jeugdreclassering en zorg voor jongeren met een licht verstandelijke beperking. De Participatiewet heeft de Wet werk en bijstand (WWB), Wet sociale werkvoorziening (Wsw) en een deel van de Wajong vervangen.

Een belangrijk doel van de decentralisaties was dat de gemeente haar inwoners sneller en beter kon helpen bij zorg- en ondersteuningsvragen. Gemeenten kunnen een integraal beleid voeren bij de zorg en ondersteuning aan kwetsbare groepen aangezien deze doelgroepen deels overeen komen. De decentralisaties vragen om een transformatie bij zowel overheden als zorgorganisaties. Deze transformatie gaat richting een participatiesamenleving waarin mensen meedoen naar vermogen met ondersteuning van – waar mogelijk – voornamelijk mensen uit de eigen omgeving.

2018: financiën sociaal domein onder druk

In 2018 kwamen de financiën binnen het sociaal domein, net als elders in het land, in de gemeente Oude IJsselstreek onder druk te staan. De tekorten waren omvangrijk en structureel van aard. Het college heeft hierover onder andere de raad meegenomen via informatiebrieven en commissievergaderingen (Maatschappelijke Ontwikkeling). Vanaf september 2018 was dit vrijwel maandelijks een belangrijk onderwerp in de commissie-/ en raadsvergaderingen.

2019 en 2020: bestuursopdrachten en visies transformaties sociaal domein

In navolging van de (financiële) druk binnen het sociaal domein heeft het college in maart 2019 de bestuursopdracht 'Transformatie in de kijk op zorg en hulp voor jeugd en gezin'⁶ en op 1 mei 2020 de bestuursopdracht 'Transformatie Wmo' vastgesteld.⁷ Daarnaast is in december 2019 de visie 'Transformatie in de kijk op werk' door de gemeenteraad unaniem vastgesteld en is op 20 februari 2020 de startnotitie opbouw uitvoering Participatiewet vastgesteld.⁸

⁶ Gemeente Oude IJsselstreek (maart 2019). *Bestuursopdracht transformatie in de kijk op zorg en hulp voor jeugd en gezin*.

⁷ Gemeente Oude IJsselstreek (1 mei 2020). *Bestuursopdracht transformatie in de kijk op zorg en hulp voor volwassenen*.

⁸ Gemeente Oude IJsselstreek (25 juni 2020). *Invulling transformatie in de kijk op werk*.

Bij de transformaties staan drie uitgangspunten centraal:

1. *Normaliseren*: als er zorg of ondersteuning nodig is, moet deze zo licht en dichtbij als mogelijk en zoveel mogelijk aansluiten bij het normale leven.
2. *Voorkomen*: de preventieve infrastructuur van de samenleving versterken.
3. *Samenwerken/innoveren*: met een beperkt aantal samenwerkingspartners invulling geven aan de wens om verder te innoveren in Oude IJsselstreek. De gemeente zoekt nadrukkelijk naar strategische partners om slagkracht te vergroten en versnippering en bovenmatige administratieve lasten tegen te gaan.

In 2020 heeft de gemeente ook haar visie op het sociaal domein herschreven. Het resultaat hiervan is het visiedocument "Naar het hart van de beweging".⁹

Het kernidee waarin de gemeente gelooft is dat er ruimte nodig is voor bezieling in de hulp, zorg en ondersteuning voor hen die dat nodig hebben. Hulp en ondersteuning moet makkelijk bereikbaar zijn op een manier die past bij wat inwoners logisch vinden. Dat betekent ook dat "het systeem" met zijn procedures, regels, financiën, bureaucratie, bestuurlijke drukte, ondergeschikt is aan de menselijke kant en de wereld waarin onze inwoners leven. De gemeente houdt alleen de 'systeemzaken' die daadwerkelijk bijdragen aan wat we nastreven in stand. En bouwt geen bureaucratische organisatie of procedures maar een waarden-gedreven samenwerking waarbij de vorm ondersteunend is aan de doelstellingen. Ieder mens is van waarde, elk kind, elke jongere, elke volwassene, elke oudere.

De gemeente gelooft in de kracht van mensen en dat mensen, soms met hulp, hun eigen oplossingen moeten en kunnen vinden. Mogen ons ook uitdagen bij het organiseren van wat zij nodig hebben om mee te kunnen doen. De gemeente gelooft dat mensen zelf een plan voor hun leven moeten kunnen maken. Als mensen zeggen dat ze dat niet kunnen, dan legt de gemeente zich hier niet bij neer, maar kijkt samen met de inwoner hoe deze wel zelf zijn of haar plan kan maken.

4.2. STOER

In deze paragraaf gaan we in op STOER. Hierbij zoomen we in elke subparagraaf in op een deelvraag of op meerdere deelvragen.

4.2.1. Overwegingen oprichting STOER

In deze paragraaf staat de volgende deelvraag centraal: Welke overwegingen lagen ten grondslag aan STOER?

Overweging uittreden Laborijn

Het college van de gemeente Oude IJsselstreek maakte op 13 juni 2019 het voornemen bekend om, ten aanzien van de Participatiewet, op 1 januari 2021 uit de GR Laborijn te treden.¹⁰ Hierbij speelden een aantal overwegingen. Als onderdeel van de transformatie die de gemeente voorstond binnen het sociaal domein (paragraaf 4.1) sloot de visie van de gemeente op de transformatie in de kijk op werk niet meer aan op die van Laborijn. De gemeente was ervan overtuigd dat met de visie op de uitvoering van de Participatiewet meer uitstroom en participatie kon realiseren dan het geval was binnen Laborijn. Daarbij wil de gemeente meer lokaal werken; dichtbij de inwoners en in samenhang met andere ondersteuning in het sociaal domein.

⁹ Gemeente Oude IJsselstreek (2020). *Visiedocument sociaal domein 'Naar het hart van de beweging'*.

¹⁰ Gemeente Oude IJsselstreek (13 juni 2019). *Collegetoelichting op het besluit tot het voornemen uit de GR Laborijn te treden*.

Daar komt bij dat Oude IJsselstreek een zogeheten nettobetaler was aan Laborijn. Dit betekent dat de gemeente jaarlijks uit eigen middelen bij moest dragen aan Laborijn omdat er meer mensen een uitkering ontvingen dan volgens het verdeelmodel van het Rijk zou mogen en waarvoor de gemeente een Rijksvergoeding ontving. Oude IJsselstreek was de enige gemeente binnen Laborijn waarvoor dit gold. Bij de gemeente was de behoefte om hier meer maatwerkafspraken over te maken met Laborijn maar hier is geen invulling aangegeven. De gemeente heeft op dit onderdeel geen solidariteit ervaren.

Tenslotte ontving de gemeente in februari 2019 een brief van Rooie Vrouwen Oude IJsselstreek waarin gemeld werd dat de Rooie Vrouwen regelmatig geconfronteerd worden met klachten over de werkwijze van Laborijn. Het ging hierbij om klachten die uiteenlopen van intimidatie tot het weigeren van een uitkering. Een onderzoek van Berenschot dat in juni 2019 verscheen bevestigde dat de behandeling van klanten door Laborijn onvoldoende was.

De raad van Oude IJsselstreek heeft op 12 december 2019 toestemming verleend aan het college om het voorgenomen besluit tot uittreden uit Laborijn te bekrachtigen door een definitief besluit te nemen.¹¹

Overweging uitvoering Participatiewet in eigen beheer

Na het raadsbesluit van 12 december 2019 kwam de gemeente Oude IJsselstreek in een fase terecht waarin werd bekeken hoe de Participatiewet vanaf januari 2021 uitgevoerd ging worden. De gemeente wilde een invulling die paste bij de visie op de transformaties. De kerngedachte uit de visie 'Transformatie in de kijk op werk' hierbij was dat mensen onnodig afhankelijk worden gemaakt wanneer zij in het systeem van het verstrekken van uitkeringen terechtkomen. De gemeente sprak daarom de ambitie uit dat uitkeringen naar dienstverbanden omgezet konden worden. De 'droom was, zo is in de interviews gesteld, dat géén enkele inwoner van Oude IJsselstreek meer een uitkering zou hoeven ontvangen.

Op 25 juni 2020 hebben de raad en het college in de vergadering gesproken over de invulling van de transformatie in de kijk op werk en zijn de Uitvoeringsprincipes voor deze nieuwe uitvoering vastgesteld. Daarbij is het volgende vastgelegd: 'Al onze inwoners die zonder werk zitten op of na 1 januari 2021 geven wij geen uitkering maar een arbeidsovereenkomst met een salaris ter hoogte van een uitkering. Een arbeidsovereenkomst met rechten en plichten en op basis van gelijkwaardigheid en wederkerigheid zoals dat bij andere arbeidsovereenkomsten ook is. Waar dat kan sluiten mensen een arbeidsovereenkomst met een reguliere werkgever, we willen daarvoor met werkgevers samenwerkingsafspraken maken. Waar het (nog) niet mogelijk is dat mensen bij een werkgever aan de slag gaan krijgen zij een overeenkomst binnen een door ons als gemeente op te zetten organisatie in de vorm van een onderneming. Deze onderneming geven wij de werknaam Oude IJsselstreek BV.'¹²

Beoordeling van de norm

Aspect	Norm
Overwegingen	Er liggen duidelijke overwegingen aan het construct STOER ten grondslag

De gemeente heeft een weloverwogen keuze gemaakt om in het kader van de uitvoering van de Participatiewet uit te treden bij Laborijn. Belangrijke overwegingen hierbij waren de behoefte aan maatwerk, passend bij de eigen visie op het sociaal domein, bejegening en het feit dat de gemeente een nettobetaler was. De gemeente heeft een duidelijke

¹¹ Gemeente Oude IJsselstreek (12 december 2019). *Raadsbesluit definitief besluit tot uittreding Laborijn*.

¹² Gemeente Oude IJsselstreek (25 juni 2020). *Invulling transformatie in de kijk op werk*.

keuze gemaakt om de uitvoering van de Participatiewet meer naar zichzelf toe te trekken en voor een andere vorm te kiezen. Daarmee wordt er *'voldaan'* aan deze norm.

4.2.2. Opzet STOER en doelstellingen

In deze paragraaf staan de volgende deelvragen centraal:

- Hoe is STOER opgezet en waarom is voor die vorm gekozen, inclusief financiën en wijze van governance?
- Welke doelen wil de gemeente realiseren met STOER?

Voornemen tot oprichten Besloten Vennootschap (BV)

Zoals in de vorige paragraaf is toegelicht was de gemeente op zoek naar een andere manier van het uitvoeren van de Participatiewet en is in de raadsvergadering van 25 juni 2020 de werknaam Oude IJsselstreek BV geïntroduceerd. Dit is, zo staat beschreven, de organisatie:

- waarbinnen de gemeente per 1 januari 2021 de inwoners voor wie dat geldt een arbeidsovereenkomst krijgen;
- waarin als dat nodig is de Sociale Werkvoorziening wordt uitgevoerd;
- waar een voorziening is voor mensen die niet mee willen werken aan een arbeidsovereenkomst en een beroep doen op een uitkering; en
- waar als dat kan ook de Schuldhulpverlening, de Bijzondere Bijstand, Meedoenregelingen en kwijtscheldingen worden uitgevoerd evenals de maatschappelijke banen.

Oude IJsselstreek BV is de werknaam voor de te vormen organisatie. In lijn met de visie op het sociaal domein kiest de gemeente voor een organisatie buiten de gemeentelijke organisatie met wie een samenwerkingsrelatie wordt aangaan. Het ligt voor de hand om te kiezen voor een vorm die aansluit bij de rol van werkgever en ondernemer. Of het daadwerkelijk een BV zou worden of een andere rechtspersoon was onderwerp van nader onderzoek.¹³

Vanuit de documenten blijkt dat er overleg en afstemming met de juridisch adviseur van de gemeente heeft plaatsgevonden. Op basis hiervan is vastgesteld dat een Besloten Vennootschap (BV) inderdaad de meest geëigende vorm was voor de op te richten organisatie.¹⁴

Op 29 oktober 2020 lag vervolgens het raadsvoorstel *'Uitspreken geen wensen en bedenkingen te hebben bij het oprichten van de Besloten Vennootschap Oude IJsselstreek BV (werktitel)'* voor aan de raad. In het raadsvoorstel wordt voortgebouwd op dat wat besproken is in de raad op 25 juni 2020. De raad besluit geen wensen en bedenkingen te hebben bij het oprichten van de BV, omdat:

- de uitvoering van deze werkzaamheden zoals bedoeld in de Transformatie in de kijk op werk, en de vastgestelde uitvoeringsprincipes (25 juni 2020) in Oude IJsselstreek het meest past bij een samenwerkingsverband tussen een privaatrechtelijke organisatie en de gemeente; en
- deze keuzes lijken op de lijn zoals die gevolgd is bij de Jeugdhulp. Voor Jeugd wordt ook samengewerkt met een private partij (zie paragraaf 4.3).

De gemeente Oude IJsselstreek zal enig aandeelhouder worden. Waarbij uiteindelijk de AVA (Algemene Vergadering van Aandeelhouders) het gezaghebbend orgaan. De AVA gaat over de oprichting en ontbinding van de BV, over de wijziging van de statuten en eventueel over fusies en verhandeling van aandelen. De programmamanager Sociaal Domein is vertegenwoordiger van de gemeente in de AVA. De wethouder Sociaal Domein is opdrachtgever van STOER

¹³ Ibid

¹⁴ Gemeente Oude IJsselstreek (20 oktober 2020). *Transformatie in de kijk op Werk – oprichten externe entiteit*

BV. Beschreven staat dat de daadwerkelijke uitvoering van werkzaamheden gebeurt binnen de BV in nauwe samenwerking met de gemeente. De dienstverlening naar de inwoners zal worden uitgevoerd door de BV.

Oprichting STOER

In lijn met het hiervoor genoemde raadsbesluit van 29 oktober 2020 besluit het college op 1 december 2020 om STOER BV op te richten. De BV moet per 1 januari 2021 operationeel worden. Hiermee wordt dus ook de werktitel 'Oude IJsselstreek BV' vervangen. De raad wordt hierover per memo geïnformeerd op 3 december 2020.¹⁵

Eerder, op 10 november 2020, is raad ook al op de hoogte gesteld van het Bedrijfsplan van STOER.¹⁶ In deze raadsinformatiebrief staat de taakverdeling tussen de gemeente (OIJ) en STOER als volgt omschreven.

Fase	Termijn	STOER activiteiten	GEMEENTE OIJ activiteiten
Fase 1	Is operationeel op 1 januari 2021	- Doet loopbaanontwikkeling en loopbaanbegeleiding	- Beoordeelt recht op inkomensondersteuning en voert het onderzoek daarvoor uit voor de Participatiewet, Bijstand voor Zelfstandigen en de TOZO regeling. - Voert Bijzondere Bijstand en Meedoenregelingen uit

Figuur 3. Taakverdeling activiteiten STOER – gemeente (Bedrijfsplan STOER)

In het Bedrijfsplan zelf is opgenomen dat de medewerkers van STOER in dienst komen bij de gemeente, met uitzondering van de (deeltijd)directeur. Die treedt in dienst van STOER om daarmee de handelingsbevoegdheid van STOER formeel te regelen. De reden dat de rest van de medewerkers bij de gemeente in dienst komen is omdat op deze manier maximaal gebruik gemaakt kan worden van de bestaande infrastructuur van de gemeente. Bovendien geeft het aan mensen die overstappen van andere gemeentelijke organisaties de zekerheid dat ze hun CAO inschaling behouden.

Medewerkers die werkzaamheden verrichten op het gebied van loopbaanbegeleiding, werkgeversdiensten en de gastheer/gastvrouw en bijbehorende beleids- en projecttaken, worden gedetacheerd naar STOER. Zij vallen daarmee onder de directe aansturing van de directeur. De overige functies blijven onder directe verantwoordelijkheid van de gemeente vallen (figuur 4).¹⁷

¹⁵ Gemeente Oude IJsselstreek (3 december 2020). *Besluit tot oprichting STOER B.V.*

¹⁶ Gemeente Oude IJsselstreek (10 november 2020). *Bedrijfsplan uitvoering Transformatie in de kijk op werk fase 1 en vervolproces*

¹⁷ Gemeente Oude IJsselstreek (november 2020). *Bedrijfsplan STOER.*

functie	fte	formeel werkgeverschap	detachering naar STOER	primaire werklocatie
Gastheer/gastvrouw	2,00	Gemeente	Ja	STOER
Inkomensbegeleiding	4,00	Gemeente	Nee	STOER
Handhaving / sociale recherche	1,00	Gemeente	Nee	STOER
Loonbaanbegeleiding	12,00	Gemeente	Ja	STOER
Terugvordering en verhaal	1,50	Gemeente	Nee	STOER
Werkgeversdiensten	1,50	Gemeente	Ja	STOER
Bezwaar en beroep	1,00	Gemeente	Nee	STOER
Directe functies	24,50			

Figuur 4. Beoogde detachering vanuit gemeente naar STOER op functies (Bedrijfsplan STOER)

Doelstellingen STOER

In het Bedrijfsplan is beschreven dat er voor de werkzaamheden ten aanzien van de uitvoering van de Participatiewet door STOER en de gemeente Oude IJsselstreek twee hoofddoelstellingen gelden:¹⁸

1. Alle inwoners van de gemeente Oude IJsselstreek die recht hebben op een uitkering op grond van de Participatiewet krijgen voor tenminste hetzelfde bedrag en op hetzelfde moment dan zij gewend waren geld op hun bankrekening. Hun bestaanszekerheid is geborgd.
2. Alle inwoners die, op grond van een door de gemeenteraad vast te stellen verordening, behoren tot de doelgroep van de Participatiewet waar het gaat om re-integratie activiteiten krijgen passende loopbaanontwikkeling en/of loopbaanbegeleiding.

De activiteiten van STOER bij de start op 1 januari 2021 richten zich op het doen van loopbaanontwikkeling en loopbaanbegeleiding. In de loop van 2021 komen daar de volgende activiteiten bij:

- Aanbieden van maatschappelijke banen
- Het werken aan verbreding via pilot of experiment om (op termijn) tot het sluiten van arbeidsovereenkomsten te komen (in samenwerking met de gemeente)
- Voorbereiden uitvoering van de Wet Inburgering voor samen met de gemeente en maatschappelijke partners met betrekking tot loopbaanontwikkeling
- Voorbereiden van de uitvoering van het Beleidsplan Schuldhulpverlening samen met de gemeente en maatschappelijke partners met betrekking tot het begeleiden van inwoners.

Financiën STOER

In het Bedrijfsplan is tenslotte ook een begroting opgenomen voor de uitvoering door de gemeente en STOER. Alles bij elkaar komt deze rond de € 3,0 miljoen per jaar uit (figuur 5). In het Bedrijfsplan wordt tevens gesproken over een dienstverleningsovereenkomst (DVO) waarin afspraken zijn gemaakt tussen de gemeente en STOER over de financiering. Afgesproken is dat STOER jaarlijks een budget voor de uitvoering van haar taken ontvangt. De werkelijke kosten en betalingen hiervan zullen via de gemeentelijke administratie lopen en worden periodiek administratief doorbelast aan STOER.

¹⁸ Ibid.

Onderdeel	2.021	2022	2023	2024
Personeelskosten/loonkosten e.d.	2.100.000	2.100.000	2.100.000	2.100.000
Overige personeelskosten	75.000	75.000	75.000	75.000
Jobcoaching	175.000	175.000	175.000	175.000
Werkgeversservicepunt	30.000	30.000	30.000	30.000
Re-integratiekosten out-of-pocket	200.000	200.000	200.000	200.000
Afschrijving inventaris	17.500	17.500	17.500	17.500
Huur	50.000	50.000	50.000	50.000
Accountants- en juridische kosten	35.000	35.000	35.000	35.000
ICT kosten werkplekken	65.000	65.000	65.000	65.000
ICT kosten applicaties	40.000	40.000	40.000	40.000
Communicatie, porti e.d.	35.000	35.000	35.000	35.000
Kantoorartikelen	15.000	15.000	15.000	15.000
Telefoon, abonnementen e.d.	30.000	30.000	30.000	30.000
Overige kosten	25.000	25.000	25.000	25.000
Onvoorzien 4%	115.700	115.700	115.700	115.700
totaal	3.008.200	3.008.200	3.008.200	3.008.200

Figuur 5. Begroting uitvoering gemeente en STOER (Bedrijfsplan STOER)

Beoordeling van de normen

Aspect	Norm
Opzet STOER	<ol style="list-style-type: none">1. De opzet van het construct STOER is duidelijk (inclusief financiën en governance)2. Er zijn duidelijke doelstellingen geformuleerd voor STOER

Norm 1

De overwegingen voor de opzet van het construct STOER zijn duidelijk. Er wordt duidelijk gekozen voor een samenwerkingsverband tussen een privaatrechtelijke organisatie en de gemeente omdat dit past bij de visie op de Transformatie in de kijk op werk en de vastgestelde uitvoeringsprincipes en in lijn is met de gevolgde lijn bij de Jeugdhulp. De governance en taakverdeling tussen de gemeente en STOER is helder uitgewerkt in het Bedrijfsplan. De gemeente heeft zijn eigen taken en vanuit de BV wordt (o.a.) de dienstverlening richting inwoners uitgevoerd. Er zullen medewerkers vanuit de gemeente gedetacheerd worden richting STOER BV. Ook de financiering is duidelijk uitgewerkt, zowel in omvang (begroting) als in wijze waarop geldstromen zullen lopen. We constateren daarmee dat er aan norm 1 wordt *'voldaan'*.

Norm 2

In het Bedrijfsplan zijn twee hoofddoelstellingen voor STOER uitgewerkt. Deze gaan over de borging van bestaanszekerheid en passende loopbaanontwikkeling. Aan de doelstellingen zijn ook de activiteiten gekoppeld, die door STOER uitgevoerd zullen worden en door de gemeente. We constateren daarmee dat er aan norm 2 wordt *'voldaan'*.

4.2.3. STOER BV in de praktijk

In deze paragraaf staat de volgende deelvraag centraal: 'Is de uitvoeringspraktijk van STOER conform opzet of zijn hier veranderingen in geweest?'

Als we kijken naar hoe STOER nu functioneert zien we dat in de praktijk de beoogde opzet, waarover de raad geen bedenkingen heeft uitgesproken, is losgelaten. In de praktijk is er nu 'STOER Versterkt!', wat, zo is in de interviews aangegeven, valt onder de eenheid Sociaal Domein van de gemeente Oude IJsselstreek is. STOER Versterkt! werkt niet vanuit het gemeentehuis in Gendringen maar vanuit de DRU in Ulft. In de 'branding' richting inwoners is STOER Versterkt! wel een aparte organisatie. Alle medewerkers staan op de loonlijst van de gemeente maar zijn niet gedetacheerd naar STOER, zoals wel in het Bedrijfsplan is vastgelegd.

De STOER BV is in de praktijk wel opgericht en actief maar vanuit hier worden geen activiteiten uitgevoerd. Vanuit de STOER BV wordt niet, zoals oorspronkelijk het idee was, de dienstverlening richting inwoners uitgevoerd. In de STOER BV zijn de dienstverbanden voor de inwoners met een beschut werk indicatie en de inwoners met een maatschappelijke baan ondergebracht. Met deze constructie is het mogelijk om de inwoners te verlonen via de CAO die voor hen van toepassing is, te weten "CAO aan de slag". De BV is in de praktijk dus een administratieve entiteit geworden om mensen een dienstverband te kunnen bieden met een passende CAO.

In het Bedrijfsplan was opgenomen dat in de DVO afspraken gemaakt zouden worden over de financiering en dat STOER jaarlijks een budget voor de uitvoering van haar taken zou ontvangen. In de praktijk lopen er geen geldstromen vanuit de gemeente richting STOER BV voor de uitvoering van taken omdat vanuit de BV geen uitvoering wordt gegeven aan deze taken. In de interviews is toegelicht dat er wel een DVO is opgesteld maar dat hierin niet de oorspronkelijke afspraken zijn vastgelegd. Alleen voor de verloning van de maatschappelijke banen en nieuw beschut gaan er financieringsstromen vanuit de gemeentelijke administratie naar de BV. Alle andere geldstromen verlopen via de gemeentelijke administratie.

We constateren dus dat STOER BV in werkelijkheid op een andere manier is ingericht dan beschreven is in het bedrijfsplan en waarover de raad geen bedenkingen heeft uitgesproken. Zo is er wat betreft de bedrijfsvoering in het plan opgenomen dat al het personeel van STOER in dienst zou zijn van de gemeente en een deel gedetacheerd zou worden naar de BV (figuur 4). In werkelijkheid is dit nooit geformaliseerd. In het besluit van de raad waarin het geen bedenkingen uitspreekt over het oprichten van een externe entiteit wordt daarnaast gesproken van 'een samenwerkingsverband tussen een privaatrechtelijke organisatie en de gemeente', hetgeen goed zou passen bij de visie op transformatie.

In de praktijk is er geen sprake van een samenwerkingsverband met een BV die taken uitvoert maar is STOER Versterkt! in de lijn ondergebracht. STOER Versterkt! valt onder de eenheid Sociaal Domein van de gemeente en daarmee geldt er in de praktijk lijnsturing zoals dit ook voor andere afdelingen binnen de gemeente geldt.

Wat in de praktijk ook niet gelukt is, is het oorspronkelijke uitgangspunt (of de ambitie) dat niemand meer een uitkering krijgt maar een baan. Uit de interviews komt naar voren dat er in dezelfde periode waarin nagedacht werd over het zelf uitvoeren van de Participatiewet een commissie op Rijksniveau bezig was met veranderingen binnen de Participatiewet. De gemeente is in gesprek gegaan met het Rijk over de nieuwe invulling van de uitvoering van de Participatiewet. Hieruit bleek dat het omzetten van uitkeringen naar dienstverbanden, wat de ambitie was van de gemeente, tot gevolg zou hebben dat Oude IJsselstreek geen uitkeringsgerechtigden meer had en hierdoor ook substantieel minder BUIG-budget zou ontvangen. Dit zou voor een dusdanig financieel gat zorgen, dat deze opzet

realistisch gezien niet haalbaar bleek. In een beantwoording van raadsvragen hierover heeft het college aangegeven dat, mocht het mogelijk zijn, dit wel de droom blijft van de gemeente. De wens dat iedere inwoner de ruimte krijgt om aan de samenleving deel te kunnen nemen op het voor hen wordt nog steeds nagestreefd.¹⁹

Beoordeling van de norm

Aspect	Norm
Werking STOER	Het construct STOER functioneert in de praktijk zoals bij de opzet beoogd werd, inclusief financiën en wijze van governance

Het construct STOER functioneert in de praktijk anders dan bij de opzet beoogd werd. In de oorspronkelijke kaders waarover de raad geen bedenkingen heeft uitgesproken was er sprake van een BV waar vanuit de dienstverlening richting inwoners zou worden uitgevoerd. In de praktijk is er sprake van een administratieve entiteit om inwoners te verlonen. Er is in die zin geen sprake van een samenwerkingsverband tussen de privaatrechtelijke organisatie STOER BV en de gemeente. STOER Versterkt! is feitelijk onderdeel van de gemeente, met bijpassende lijnsturing en eigen gemeentelijke financiering. Dat niemand een uitkering krijgt maar een baan, wat bij de overweging van het construct STOER wel geambieerd werd, is ook niet gerealiseerd omdat hiervoor geen ruimte wordt gelaten door het Rijk. Er wordt daarmee *'niet voldaan'* aan deze norm.

4.2.4. Betrokkenheid van de raad

In deze paragraaf staan de volgende deelvragen centraal:

- Op welke wijze is de raad betrokken bij en/of geïnformeerd over de opzet en uitwerking van STOER, het functioneren van STOER (incl. financiën) en de doelrealisatie?
- Vraagt de raad zelf actief om informatie (welke?) en gebruikt de raad die om zo nodig met het college te bespreken of ze op koers liggen en zo nodig bij te sturen?

Betrokkenheid van de raad bij oprichting STOER BV

In paragraaf 4.2.1 en 4.2.2 is al ingegaan op de betrokkenheid van de raad bij het uittreden bij Laborijn tot aan de oprichting van STOER BV. In elk geval is de raad (chronologisch) op de volgende momenten betrokken geweest.

- 13 juni 2019: het college maakt het voornemen bekend om ten aanzien van de Participatiewet, op 1 januari 2021 uit de GR Laborijn te treden.²⁰
- 12 december 2019: De raad van Oude IJsselstreek heeft op 12 december 2019 toestemming verleend aan het college om het voorgenomen besluit tot uittreden uit Laborijn te bekrachtigen door een definitief besluit te nemen.²¹
- 25 juni 2020: in de raadsvergadering wordt gesproken over de transformatie kijk op werk en de raad stelt de hierbij horende uitvoeringsprincipes vast.²²
- 8 juli 2020: in een werksessie met de gemeenteraad wordt gesproken over de governance van de op te richten entiteit. De input van de gemeenteraad over sturing wordt vertaald naar de opdrachtverlening/ DVO die nog zal plaatsvinden van de gemeente Oude IJsselstreek aan de op te richten BV.

¹⁹ Gemeente Oude IJsselstreek (10 oktober 2020). *Beantwoording schriftelijke vragen*.

²⁰ Gemeente Oude IJsselstreek (13 juni 2019). *Collegetoelichting op het besluit tot het voornemen uit de GR Laborijn te treden*.

²¹ Gemeente Oude IJsselstreek (12 december 2019). *Raadsbesluit definitief besluit tot uittreding Laborijn*.

²² Gemeente Oude IJsselstreek (25 juni 2020). *Invulling transformatie in de kijk op werk*.

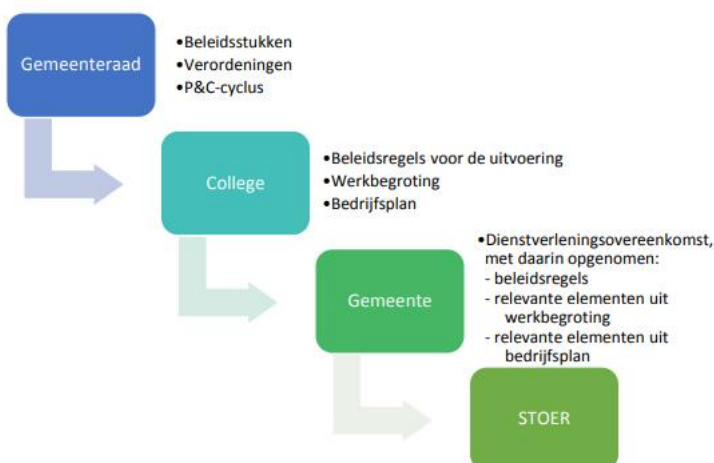
- 29 oktober 2020: raad spreekt uit geen wensen en bedenkingen te hebben bij het oprichten van de Besloten Vennootschap Oude IJsselstreek BV (werktitel)
- 10 november 2020: De raad wordt op de hoogte gesteld van het Bedrijfsplan van STOER.²³
- 3 december 2020: de raad wordt geïnformeerd dat het college twee dagen ervoor besloten heeft STOER BV op te richten. De BV moet per 1 januari 2021 operationeel worden.²⁴

Op basis van bovenstaande opsomming kunnen we stellen dat er een actieve betrokkenheid van de raad is geweest. De raad is op gezette tijden actief geïnformeerd en er is ook ruimte geweest om in gesprek te gaan over voor de raad belangrijke onderwerpen, zoals de governance van de entiteit. De raad heeft tenslotte via raadsbesluiten kaders meegegeven richting het college. Concreet betekent dit dat de raad op 29 oktober uitspreekt geen bedenkingen te hebben bij het oprichten van een BV die taken uit gaat voeren.

Opzet kaderstellende en controlerende rol van de raad bij STOER BV

Kaderstellende rol van de raad

In het bedrijfsplan van STOER BV is de kaderstelling zoals deze voorzien werd als volgt schematisch weergegeven:

Figuur 5. Kaderstellende rol van de raad (Bedrijfsplan STOER)

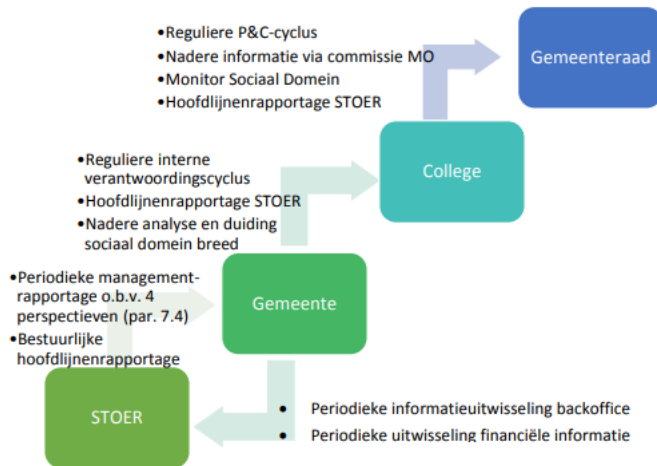
Omschreven staat dat de raad vanuit zijn kaderstellende rol gebruik kan maken van de gebruikelijke instrumenten zoals het indienen van moties en het uitoefenen van het recht van amendement. Anders dan in een gemeenschappelijke regeling, beschikt het college via de jaarlijks vast te stellen dienstverleningsovereenkomst met STOER over een instrumentarium om zelfstandig uitvoering te geven aan (gewijzigde) kaderstelling door de raad.

²³ Gemeente Oude IJsselstreek (10 november 2020). *Bedrijfsplan uitvoering Transformatie in de kijk op werk fase 1 en vervolgproces*

²⁴ Gemeente Oude IJsselstreek (3 december 2020). *Besluit tot oprichting STOER B.V.*

Controlerende rol van de raad

Figuur 6. Controlerende rol van de raad (Bedrijfsplan STOER)

Over de informatievoorziening aan de raad is opgenomen dat een belangrijk deel van de politieke verantwoording plaats zou vinden binnen de reguliere P&C cyclus van de gemeente. De informatievoorziening zou zo moeten worden ingericht dat het college en de wethouder in staat zijn hun eigen controlerende rol op de uitvoering uit te oefenen. De (backoffice)administratie wordt in de gemeentelijke organisatie gevoerd waardoor de gemeente zicht heeft op de kwantitatieve en financiële voortgang. Deze informatie wordt vervolgens periodiek gedeeld met STOER, die hier vervolgens kwalitatieve duiding aan geeft. Dit vormt de basis van de hoofdlijnenrapportage aan de gemeente.²⁵

Rol van de raad in de praktijk

Uit de interviews met ambtelijk betrokkenen blijkt dat de stroomschema's uit het bedrijfsplan (figuur 5 en 6) in de praktijk geen doorgang hebben gevonden. Deze stroomschema's waren gericht op een zelfstandig en op afstand functionerend STOER. Dit blijkt ook uit het blokje 'STOER' dat in beide figuren als aparte entiteit is opgenomen. En uit de beschrijving dat STOER een hoofdlijnenrapportage 'aan de gemeente' zou verstrekken.

Aangezien STOER Versterkt! in de praktijk de gemeente zelf is en onder het sociaal domein valt, is hier ook de kaderstelling en verantwoording in onder gebracht. De begroting van STOER Versterkt! is opgenomen in de begroting onder 'Programma 2: Een leefbare gemeente' en de verantwoording rondom STOER Versterkt! is opgenomen in de reguliere P&C-cyclus van de gemeente. Dit is anders dan in de tijd dat Laborijn verantwoordelijk was voor de uitvoering van de Participatiewet. En de Participatiewet in de verplichte paragraaf 'verbonden partijen' bij Laborijn zichtbaar was.

Omdat de STOER B.V. een deelneming is van de gemeente wordt hierover ook verantwoord in de P&C-cyclus. In de jaarstukken van 2022 staat onder STOER B.V. opgenomen: 'STOER geeft namens de gemeente Oude IJsselstreek uitvoering aan een aantal activiteiten die behoren tot de werkzaamheden op grond van de Participatiewet. Loopbaanbegeleiding vormt de basis van de dienstverlening van STOER'.²⁶ Op deze manier lijkt het alsof deze taken

²⁵ Gemeente Oude IJsselstreek (10 november 2020). *Bedrijfsplan uitvoering Transformatie in de kijk op werk fase 1 en vervolgproces*

²⁶ Gemeente Oude IJsselstreek (25 mei 2023). *Jaarstukken 2022*.

vanuit de BV worden uitgevoerd maar dit is niet het geval. We kunnen ons daarom voorstellen dat het voor de raad nog niet helemaal duidelijk is wat de B.V. wel doet en niet doet.

Dat dit niet duidelijk is bleek ook uit het groepsgesprek met de raad. Raadsleden ervaren dat STOER een black box is en dat niet het duidelijk is welke activiteiten er worden uitgevoerd en wat de resultaten zijn. Dat er vragen zijn kwam ook tot uiting in vragen van een raadsfractie van 13 september 2023. Een vraag luidde: 'Hebben de activiteiten/werkwijzen van STOER BV geresulteerd in een betere aansluiting tot de arbeidsmarkt?'. Het college antwoordde hier op 10 oktober 2023 op dat vanuit de STOER BV alleen gebruikt wordt voor het onderbrengen van dienstverbanden en zelf geen taken uitvoert.²⁷ Andere vragen van de raad over STOER waren; of het uittreden bij Laborijn tot een verbetering van de dienstverlening heeft geleid; hoeveel het uittreden bij Laborijn gekost heeft; en wat er gerealiseerd was omtrent de ambitie 'niemand meer een uitkering'.

De raad heeft eerder ook technische vragen gesteld naar aanleiding van een presentatie in de commissie MO op 13 april 2023. Deze vragen gingen onder andere over het aandeel van de statushouders in de gemeente die op dat moment aan het werk waren en het aantal inwoners in een WSNP-regeling (Wettelijke Schuldsanering Natuurlijke Personen).²⁸

Hoe is de raad de afgelopen periode geïnformeerd?

Uit de interviews komt naar voren dat na de start in 2021 door STOER (Versterkt!) de nadruk is gelegd op het borgen van de verstrekking van uitkeringen. Er is veel aandacht uitgegaan naar en gecommuniceerd over de continuïteit zodat alles voor de inwoners goed zou verlopen. Ambtenaren die nu bij STOER Versterkt! betrokken zijn hebben het idee dat het maken van afspraken over de informatievoorziening en verantwoording daardoor wat naar de achtergrond verdwenen is. Ambtelijk betrokkenen die later bij STOER Versterkt! zijn ingestapt konden ook geen correspondentie richting de raad vinden over de manier waarop het construct STOER zich nu verhoudt tot wat ooit beoogd was. Dat STOER iets anders is geworden een BV waarin de daadwerkelijke uitvoering van werkzaamheden gebeurt, waaronder het verzorgen van dienstverlening, lijkt niet formeel aan de raad te zijn teruggekoppeld.

In de interviews is benadrukt dat de P&C-cyclus nu dus leidend is voor de informatievoorziening aan de raad. Daarnaast is aangegeven dat de raad periodiek geïnformeerd wordt over de ontwikkelingen binnen STOER. Belangrijke beslissingen worden ter informatie naar de raad gestuurd en worden op verzoek toegelicht. Als er bijvoorbeeld een memo wordt verstuurd aan de raad is dat een moment om hen op inhoud mee te nemen.

In het najaar van 2022 is er een raadsbijeenkomst geweest over STOER. Hiervoor zijn raadsleden in kleine groepjes op werkbezoek geweest bij STOER. In april 2023 is een presentatie gegeven in de raadscommissie waarbij de cijfers van 2022 en focuspunten voor 2023 zijn gepresenteerd. Er is vervolgens afgesproken dat de volgende presentatie van de jaarcijfers in het eind van het eerste of begin van het tweede kwartaal wordt besproken. Naar verwachting wordt deze presentatie in mei 2024 gegeven.

In mei 2023 is STOER in de commissievergadering geagendeerd en is de wijziging van de verordening en aanvraag voor de Vangnetuitkering besproken. In oktober 2023 is een evaluatie over de voortgang van de maatschappelijke

²⁷ Gemeente Oude IJsselstreek (10 oktober 2020). *Beantwoording schriftelijke vragen*.

²⁸ Gemeente Oude IJsselstreek (april 2023). *Technische raadvragen naar aanleiding van presentatie commissie MO 13 april 2023*.

banen met de raad gedeeld²⁹. Eind dat jaar is er verder een memo over re-integratie gedeeld met en gepresenteerd aan de raad.³⁰

Ten tijde van dit onderzoek wordt voor het eerst een jaarplan opgesteld, voor het jaar 2024. Hierin wordt ook de huidige werkwijze vastgelegd. Dit zal ook gedeeld worden met de raad.

Beoordeling van de normen

Aspect	Norm
Betrokkenheid van de raad	<ol style="list-style-type: none">1. De raad is duidelijk betrokken geweest bij de overwegingen, opzet en uitwerking van STOER2. De raad wordt duidelijk geïnformeerd over het functioneren van STOER (inclusief financiën) en de doelrealisatie.3. De raad vraagt zelf actief informatie en gebruikt deze om zo nodig met het college te bespreken of STOER op koers ligt

Norm 1

We zien dat de raad actief betrokken is geweest en meegenomen door het college in het uittreden bij Laborijn en het voornemen om zelf de Participatiewet uit te voeren. Daarbij is ook interactief gesproken over de governance van de entiteit. De raad is daarbij ook kaderstellend geweest richting het college voor wat betreft het oprichten van de BV en daarbij uitgesproken geen bedenkingen te hebben bij het oprichten van een BV die taken uit gaat voeren. Er wordt daarmee *'voldaan'* aan deze norm.

Norm 2

De raad is actief meegenomen in het proces van het oprichten van de STOER BV. De raad is echter niet formeel geïnformeerd over de wijze waarop STOER feitelijk is gaan functioneren. En hoe dat zich verhoudt tot de oorspronkelijke overwegingen en kaders. Dit heeft tot onduidelijkheid bij raadsleden gezorgd. Er wordt daarmee *'niet voldaan'* aan deze norm. Hierbij plaatsen we wel de positieve kanttekening dat er de afgelopen tijd geïnvesteerd is in het wegnemen van onduidelijkheid bij de raad door raadsleden mee te nemen in STOER via memo's en presentaties.

Norm 3

De raad heeft zelf in april en oktober 2023 vragen gesteld aan het college over STOER. Deze vragen gingen onder andere over meer context bij cijfers, de uitgevoerde activiteiten en de bijdragen hiervan aan ambities omtrent STOER. De raad toont zich daarmee actief op dit onderwerp en benut de mogelijkheid om vragen te stellen om het gesprek met het college aan te gaan over de koers. Er wordt daarmee *'voldaan'* aan deze norm.

²⁹ Gemeente Oude IJsselstreek (10 oktober 2020). *Evaluatie en toekomst van de Maatschappelijke banen*

³⁰ Gemeente Oude IJsselstreek (10 november 2020). *Ontwikkelingen op het gebied van re-integratie bij STOER Versterkt!*

4.3. Buurtzorg Jong

In deze paragraaf zoomen we in op de samenwerkingsvorm tussen de gemeente en Buurtzorg Jong.

4.3.1. Ambities en doelen

In deze paragraaf staan de volgende deelvragen centraal:

- Wat zijn ambities en doelen die de gemeente wil realiseren met de samenwerking met Buurtzorg Jong?
- Hoe zijn deze ambities en doelen uitgewerkt in afspraken met Buurtzorg Jong wat betreft te verrichten activiteiten, te bereiken resultaten en daarvoor ter beschikking te stellen budgetten?

Subsidietender: opdracht aan Buurtzorg Jong

Het college heeft door het opstellen van de 'bestuursopdracht transformatie in de kijk op zorg en hulp voor jeugd en gezin' in maart 2019 haar visie kenbaar gemaakt op de wijze waarop zij jeugdzorg in de gemeente wil vormgeven.³¹ Voorheen werd toegang tot jeugdzorg door consultants binnen de gemeentelijke organisatie beheerd. Het college had de overtuiging dat deze consultants onvoldoende professionele ruimte kregen omdat zij gebonden zijn aan regelgeving.

Zo ontstond de wens voor een 'huisartsenmodel'; een samenwerkingspartner waarmee de lijnen kort zijn en die gesprekken voert met inwoners, zelf zorg kan verlenen en waar nodig kan doorverwijzen naar specialistische zorg. In navolging hiervan is subsidietender 'Lokaal Team Jeugd' opgesteld en in juni 2019 uitgezet om een samenwerkingspartner te selecteren die samen met de gemeente de visie op transformatie gaat realiseren.³² In het kader van de nieuwe visie, waarin meer ruimte is voor professionals, zijn in deze tender zo weinig mogelijk regels en procedures opgenomen. Ambtelijk betrokkenen geven aan dat ze in dit aanbestedingsproces veel nadruk op de visie hebben gelegd en dat de inhoud voorop stond. Drie partijen zijn de dialoofase ingegaan. Hierin zijn niet alleen de managers maar ook een breed palet aan professionals aan het woord gekomen. Uiteindelijk heeft Buurtzorg Jong de opdracht gegund gekregen op 10 september 2019. Het subsidiebudget is vastgesteld op €1.300.000 voor het eerste jaar.³³

Op 1 januari 2020 is Buurtzorg Jong gestart met de rol van jeugdhulpverlener, verwijzer en casusregisseur in de gemeente Oude IJsselstreek. Afgesproken is dat er een jaarlijkse subsidie wordt versterkt voor de duur van vijf jaar (tijdvak 2020-2024).

Ambities en doelen

In de Leidraad voor de subsidietender is beschreven dat transformatie van de jeugdzorg gaat over het realiseren van de volgende doelen:

1. Het verbeteren van de gezondheid en kwaliteit van leven van de jeugd binnen de gemeente;
2. Het verbeteren van de door de inwoner ervaren kwaliteit van de hulp en ondersteuning;
3. Het beheersen en verlagen van de kosten voor de gemeente.

Een belangrijk onderdeel van de selectiecriteria in de subsidietender was de wijze waarop de te contracteren partij

³¹ Gemeente Oude IJsselstreek (maart 2019). *Bestuursopdracht transformatie in de kijk op zorg en hulp voor jeugd en gezin*.

³² Gemeente Oude IJsselstreek (18 juni 2019). *Leidraad subsidietender Lokaal Team Jeugd Oude IJsselstreek*.

³³ Gemeente Oude IJsselstreek (30 juni 2019). *Subsidieregeling lokaal Team Jeugd Oude IJsselstreek 2019*.

invulling zou geven aan de thema's normaliseren, voorkomen en samenwerken/vernieuwen. Ofwel, de thema's die centraal staan in de visie op de transformatie van de gemeente Oude IJsselstreek. In de beginperiode van de samenwerking hebben de gemeente en Buurtzorg Jong veel gesprekken gevoerd waarin deze begrippen verder zijn verkend.

Een belangrijke overweging om Buurtzorg te selecteren is het feit dat Buurtzorg Jong meer normaliserend en preventief wil werken en gericht is op samenwerken en innoveren. Deze drie begrippen komen ieder jaar terug in de subsidieaanvraag die Buurtzorg Jong doet en in de beschikking vanuit de gemeente. In de interviews is toegelicht dat het vloeiende begrippen die aan elkaar raken en in elkaar overlopen. En waarbinnen ook jaarlijks andere prioriteiten aan gegeven kunnen worden, afhankelijk van wat er gevraagd wordt. Zo wordt er jaarlijks het gesprek gevoerd over de focus van de doelstellingen en wordt dit ook jaarlijks herijkt aan de hand van de resultaten, trends en ontwikkelingen. En naar aanleiding hiervan wordt de focus voor het jaar erna bepaald.

Zo lag in 2021 op het aspect 'normaliseren' in 2021 de focus op het aanbieden van een meidengroep, zoveel mogelijk de ondersteuning vanuit het lokale team aan te bieden, het kritisch bekijken van het aantal uren dat een aanbieder wil inzetten in het gezien en door het samenwerken met scholen waardoor het gedrag van kinderen beter geduid kan worden. Ten aanzien van 'voorkomen' lag in 2021 onder andere de focus op het meer inzetten van het netwerk en ervaringsdeskundigen zodat er meer hulpvragen vanuit preventie in het lokale veld al opgelost worden. Tenslotte lag in 2021 ten aanzien van 'samenwerken en 'innoveren' de focus onder andere aan het gezamenlijk ontwikkelen van een werkwijze voor intervisie, casuïstiekbespreking en coaching door de teamcoach.³⁴

Het voorgaande laat zien dat de afspraken over doelen en ambities tussen de gemeente meer kwalitatief van aard zijn in plaats van dat deze sterk SMART geformuleerd zijn. Ook in de subsidieaanvraag en de beschikking zijn er beperkt concreet geformuleerde doelen vastgelegd. Dit is een bewuste keuze zo is in de interviews toegelicht omdat de jeugdhulp een weerbarstig vraagstuk is waar verschillende factoren van invloed op zijn. En omdat de thema's preventie, normaliseren en innoveren ook een kwalitatief karakter hebben. In lijn hiermee is in de subsidieleidraad opgenomen dat er géén in recht afdwingbare verplichtingen overeen worden gekomen. Wel is het college gerechtigd om de subsidie geheel of gedeeltelijk in te trekken (en terug te vorderen) indien de gesubsidieerde activiteiten niet of gebrekkig worden uitgevoerd.

Activiteiten en budgetten

Vanuit de organisatie is toegelicht dat de subsidie aan Buurtzorg Jong in 2021 en 2022 gebaseerd is op de inschrijving vanuit Buurtzorg Jong. Deze inschrijving is zoals gebruikelijk bij aanbestedingen niet openbaar in verband met bedrijfsgevoelige informatie. Op de inschrijving is daarnaast door het college expliciet geheimhouding gelegd met een collegebesluit d.d. 12-11-2019 (zaaknr 59520). De inschrijving is voor raadsleden wel op kantoor bij de griffie in te zien.

Vanuit de documenten is er daarom voor ons weinig zicht op de aanvragen en bijbehorende activiteiten. Er zijn bij ons wel Plannen van Aanpak voor de 'ontwikkelagenda 2021 en verder' in bezit en een Plan van Aanpak voor een aanvullende opdracht. In deze ontwikkelagenda en het Plan van Aanpak zijn concrete activiteiten beschreven die Buurtzorg Jong gaat ondernemen met de te ontvangen subsidie. Ter illustratie een paar voorbeelden:

- Ontwikkelen dashboard ten behoeve kwaliteitszorg en monitoring
- Deelname aan het bouwteam 'Specialistische Jeugdhulp in de buurt'
- Uitwerken thuisbegeleiding i.s.m. Yunio; en

³⁴ Buurtzorg Jong (april 2022). *Jaarrapportage Oude IJsselstreek 2021*.

- Kansrijke Start: deelnemen aan (opstarten van) lokale coalitie met o.a. verloskundige, jeugdgezondheidszorg, kraamzorg, kinderopvang, poli kwetsbare zwangeren, huisartsen, etc.

Aan de subsidies zijn duidelijke budgetten verbonden welke hun oorsprong vinden in de subsidieregeling Lokaal Team Jeugd. De gemeente geeft jaarlijks eerst een voorlopige beschikking af aan Buurtzorg Jong en daarna een definitieve beschikking. De definitieve budgetten in de afgelopen jaren waren:

- 2020: € 947.501
- 2021: € 1.134.739
- 2022: € 1.558.866.

Over deze budgetten is door de organisatie toegelicht dat de gemeente niet van Buurtzorg Jong verwachtte dat zij meteen in 2020 de volle omvang (in fte's) zouden realiseren. In samenspraak is Buurtzorg Jong in 2020 klein gestart en heeft op basis van de vragen die aan hen gesteld werden in 2020, 2021 en 2022 de formatie opgeschaald. Vanaf 2022 is op basis van een aanvullende opdracht wel een extra bedrag toegekend bovenop de oorspronkelijke subsidie. Dit bedrag is aangevraagd middels het eerder gememoreerde Plan van Aanpak.

Beoordeling van de normen

Aspect	Norm
Ambities en doelen	<ol style="list-style-type: none">1. Er ligt een duidelijke overweging aan de keuze voor Buurtzorg Jong als samenwerkingspartner ten grondslag2. De gemeente heeft duidelijke ambities en doelen geformuleerd voor de samenwerking met Buurtzorg Jong3. De te bereiken doelen zijn uitgewerkt in afspraken over te verrichten activiteiten, resultaten en budgetten

Norm 1

Er ligt een duidelijke overweging aan de keuze voor Buurtzorg Jong als samenwerkingspartner ten grondslag. In lijn met de visie op de transformatie binnen de jeugdzorg is gekozen voor een samenwerkingsvorm vergelijkbaar met het 'huisartsenmodel'. Hierin krijgt Buurtzorg Jong als private samenwerkingspartner de ruimte om vanuit professie te handelen. Een subsidierelatie was hierbij volgens de gemeente de meest geschikte vorm. We constateren dat er daarmee wordt '*voldaan*' aan deze norm.

Norm 2

In de subsidietender waar Buurtzorg Jong op heeft ingeschreven zijn drie doelen opgenomen die aan de subsidie ten grondslag liggen. En is vastgelegd dat er wordt ingezet op normalisatie, preventie en samenwerking/innovatie. Deze doelen zijn meer hoogover en kwalitatief geformuleerd en niet SMART gemaakt. Dit laatste is volgens betrokkenen ook niet wenselijk omdat er binnen deze begrippen ruimte is om jaarlijks een andere focus aan te brengen. Daarmee zijn er wel doelen maar lijken deze niet concreet uitgewerkt waarmee er '*deels voldaan*' wordt aan de norm.

Norm 3

Buurtzorg Jong maakt aan de gemeente kenbaar op welke activiteiten zij zich gaat richten binnen de ambities en doelen van de gemeente. Hieraan zijn ook jaarlijks herleidbare budgetten gekoppeld. Omdat er beperkt concrete doelen zijn geformuleerd is er echter niet echt sprake van een uitwerking waarin wordt duidelijk gemaakt hoe de activiteiten gaan bijdragen aan de te bereiken doelen. Er wordt daarmee '*deels voldaan*' aan de norm.

4.3.2. Governance

In deze paragraaf staan de volgende deelvragen centraal:

- Hoe is de governance geregeld op de aspecten beheersen en toezicht?
- Verlopen de beheersing en het toezicht conform de opzet?

Rechtmatigheid geborgd via subsidieregeling

Een algemeen kader waarin uitgangspunten over de governance zijn vastgelegd is de Subsidieregeling lokaal Team Jeugd Oude IJsselstreek 2019.³⁵ Hierin zijn een aantal belangrijke aspecten rondom het subsidieproces vastgelegd, waaronder de indieningsvereisten, de omvang van het eerste jaar van de subsidie, de beslistermijn en de wijze waarop vaststelling plaatsvindt. Bepaald is dat de geselecteerde partner, in dit geval Buurtzorg Jong, in elk geval een overzicht moet geven van de uitgevoerde gesubsidieerde activiteiten, een op het betreffende kalenderjaar ziende jaardocument maatschappelijke verantwoording moet indienen; en een financieel verslag moet indienen inclusief controleverklaring. Op deze manier is via de subsidieregeling de rechtmatigheid van de subsidie geborgd.

Toezicht en sturing ambtelijk en bestuurlijk

Voor wat betreft de governance is verder georganiseerd dat er maandelijks een gesprek plaatsvindt tussen de gemeente en Buurtzorg Jong over de voortgang van de subsidieafspraken. Aan de kant van de gemeente nemen hier een kwaliteitsmedewerker en de accountmanager en de manager van Wmo deel. Aan de kant van Buurtzorg Jong is de directeur vertegenwoordigd. Tijdens deze overleggen worden de lopende zaken besproken en wordt ingegaan op de ontwikkel- en focuspunten die ook specifiek voor de aspecten normaliseren, voorkomen en samenwerken/vernieuwen zijn afgesproken.

Daarnaast vindt er drie à vier keer per jaar een bestuurlijk overleg plaats waarbij naast de accountmanager, de manager inkoop en de regisseur zorg en veiligheid, de verantwoordelijk wethouder en burgemeester ook betrokken zijn. In de interviews is toegelicht dat deze overleggen meer gaan over de grote lijnen binnen het sociaal domein in Oude IJsselstreek. Vragen als 'welke visie heeft de gemeente over heel het sociaal domein en hoe willen we daar naartoe?' en 'wat hebben we daarvoor nodig van andere domeinen binnen de gemeente?' staan hierbij centraal. Deze periodieke gesprekken zijn dus strategischer van aard dan de meer operationele en meer frequente gesprekken die alleen op ambtelijk niveau plaatsvinden.

Vanuit de interviews komt naar voren dat dit iets afwijkt van de standaard werkwijze voor de governance van grote subsidierelaties. Toegelicht is dat ook voor de andere strategische subsidiepartners (zie eerder paragraaf 3.1.2. Subsidies) een governance is opgezet met ambtelijke kwartaalgesprekken tussen accounthouders en subsidierelaties.

Aan het einde van een subsidiejaar levert Buurtzorg Jong, conform ook is afgesproken in de subsidieregeling, een jaarrapportage aan. Hierin gaat Buurtzorg Jong in op de voortgang en resultaten, de samenwerking met de gemeente en worden trends in hulpvragen geschetst, onderbouwd met cijfers. Ook voert Buurtzorg Jong jaarlijks een evaluerend gesprek met de klankbordgroep van cliënten waarin zij worden gevraagd naar hun ervaringen. Deze ervaringen gebuikt Buurtzorg Jong om de dienstverlening te verbeteren. De resultaten van de evaluatie maken ook onderdeel uit van het jaarverslag.

Beoordeling van de normen

³⁵ Gemeente Oude IJsselstreek (30 juni 2019). *Subsidieregeling lokaal Team Jeugd Oude IJsselstreek 2019*.

Aspect	Norm
Opzet en doelstellingen	1. Er zijn duidelijke afspraken gemaakt over de governance van de samenwerking met Buurtzorg Jong op de aspecten beheersen en toezicht
	2. De beheersing en het toezicht op Buurtzorg Jong lopen conform opzet

Beoordeling van de normen

Norm 1

Er zijn afspraken gemaakt over het jaarlijkse subsidieproces rondom de aanvraag, beslissing en verantwoording. Daarbij hanteert de gemeente een standaard werkwijze voor het toezicht op de 'grotere' subsidierelaties via maandelijkse ambtelijke accounthouderoverleggen en bestuurlijke periodieke overleggen over de voortgang. Er is daarmee 'voldaan' aan de norm.

Norm 2

Het subsidieproces wordt gevolgd met een jaarlijkse aanvraag en de daarbij behorende verantwoording via een jaarrapportage. Ook vindt conform is afgesproken maandelijks een accounthoudersoverleg plaats waarbij de lopende zaken worden besproken aan de hand van gegevens die Buurtzorg Jong vanuit de uitvoeringspraktijk genereert. Conform is afgesproken vinden ook periodiek de bestuurlijke gesprekken plaats waarin de strategische visie binnen het sociaal domein centraal staat. Er wordt daarmee 'voldaan' aan de norm.

4.3.3. Doelrealisatie

In deze paragraaf worden de volgende deelvragen beantwoord:

- Wat zijn de bereikte resultaten en worden daarmee de doelen en ambities gerealiseerd?
- Stuurt het college actief bij op de samenwerking met Buurtzorg Jong indien de verantwoording daartoe aanleiding geeft?

Verantwoording 2022

We zien dat Buurtzorg Jong in 2022 de verantwoording via de jaarrapportage heeft aangepast ten opzichte van 2021. Daar waar in 2021 de jaarrapportage een lijviger verslag was van 21 pagina's, bestaat het jaarverslag van 2022 uit 4 pagina's die meer lezen als een factsheet. De factsheet bestaat uit een combinatie van cijfers, grafieken en trends (kwantitatief) en verhalen en casuïstiek (kwalitatief). Kwantitatief maakt Buurtzorg Jong onder andere inzichtelijk dat:

- De verwijzingen naar specialistische jeugdhulp tussen januari 2021 en december 2022 is afgenomen van 1028 naar 916 en de verwijzingen naar de Jeugd-GGZ in dezelfde periode zijn gedaald van 296 naar 252. Vermoed wordt dat die laatste daling mede komt door de gezamenlijke visie van de gemeente en Buurtzorg Jong op normaliseren.
- Het gemiddelde cijfer dat de hulpverlening van Buurtzorg Jong kreeg een 8,5 was.
- Het eigen netwerk en lokale partners steeds meer ingezet worden. Bij 140 gezinnen (20%) kon (een deel van) de hulpvraag worden beantwoord door het eigen netwerk of een vrijwilliger. In 2021 waren dit 76 gezinnen (14%). Verder kon bij 145 gezinnen (21%) kon een lokale partner worden ingezet om (een deel van) de hulpvraag te beantwoorden. In 2021 waren dit 73 gezinnen (13%).

Buurtzorg Jong levert dus verschillende data aan en kijkt hierbij samen met de gemeente naar voor hun belangrijke criteria zoals de inzet van specialistische hulp. Ter illustratie, als specialistische hulp wordt teruggebracht, is dat een vorm van normaliseren. Maar het is niet met zekerheid te zeggen dat de gepleegde inzet en uitgevoerde activiteiten

volledig hebben bijgedragen aan deze daling. Er kunnen ook andere factoren hebben bijgedragen aan de daling. In gesprek met elkaar en aan de hand van cijfers wordt daarom gekeken naar wat er is gedaan, wat werkt en dus tot resultaat leidt. Dit vormt weer input voor de speerpunten op de onderwerpen normaliseren, preventie en samenwerken/innoveren in de subsidieafspraken het jaar erna. Zo resulteren de resultaten over 2022 in de volgende ontwikkelpunten:

- Op basis van het landelijke toekomstscenario kind- en gezinsbescherming, met de gemeente een werkwijze ontwikkelen waardoor gezinnen met veiligheidsproblemen zo snel, effectief en integraal mogelijk worden geholpen.
- Samen met STOER, de Wmo en de woningcorporatie een aanbod ontwikkelen voor gezinnen waar problemen met betrekking tot welzijn, werk, wonen en financiën een grote stressfactor zijn.
- Naast de individuele jeugdhulp aan gezinnen, preventieve en collectieve activiteiten aanbieden.
- Samen met Sensire het kind en scheidingsloket starten, als antwoord op de toenemende vraag naar hulp bij scheidingsproblemen.
- Samen met het onderwijs, leerplicht en het Jongerenwerk onderzoeken wat de oorzaken van verzuim zijn en hoe dat kan worden aangepakt.

Wat wel opvalt in de verantwoording is dat er niet wordt teruggegrepen op afspraken die gemaakt zijn over dat specifieke jaar en of de activiteiten die overeen zijn gekomen in de subsidiebeschikking zijn uitgevoerd. We constateerden eerder al dat er beperkt SMART doelen gesteld worden en dat dit een bewuste keuze is. Er zou echter wel voldoende aandacht moeten blijven voor het in beeld brengen hoe dat wat gerealiseerd wordt zich verhoudt tot dat wat beschikt is.

(bij)sturing door het college

In de interviews is aangegeven dat vertrouwen de basis is van de relatie. Dit past bij de visie op het sociaal domein en is een weloverwogen keuze voor het type samenwerkingsvorm. Dit, in combinatie met de beperkte sturing op SMART afspraken, levert wel de vraag op of het college de uitvoering voldoende kritisch kan volgen. In de interviews is vanuit zowel de gemeente als Buurtzorg Jong het beeld geschetst dat de samenwerking vanuit vertrouwen constructief is maar daarbij wel opbouwend kritisch als het nodig is.

Vanuit het college is daarbij aangegeven dat de bestuurlijke gesprekken helpen om vanuit de visie te kijken of bijsturing nodig is. Dit heeft er eerder in geresulteerd dat er gestuurd is op het meer koppelen van Buurtzorg Jong aan Jongerenwerk in het kader van preventie. In de jaarrapportage van 2022 is door Buurtzorg Jong hierover aangegeven dat de samenwerking met Jongerenwerk is verstevigd. Er is daarbij niet echt sprake van een heel actieve bijsturing omdat Buurtzorg Jong als professional geacht wordt te handelen volgens de lijn die gekozen is binnen Jeugd. Het type bijsturing past echter wel bij de wijze waarop de samenwerkingsrelatie is opgebouwd; op basis van vertrouwen.

Beoordeling van de normen

Aspect	Norm
Doelrealisatie	<ol style="list-style-type: none">1. De afgesproken resultaten worden bereikt waarmee de doelen en ambities worden gerealiseerd2. Het college stuurt bij op de samenwerking indien de verantwoording daartoe aanleiding geeft

Norm 1

Omdat de ambities en doelen – bewust – beperkt concreet zijn vertaald in te behalen resultaten is het niet eenvoudig om te constateren of afgesproken resultaten worden gerealiseerd. De verantwoording laat wel zien dat de beoogde transformatie op gang aan het komen is, bijvoorbeeld ten aanzien van normalisatie (minder doorverwijzingen naar maatwerkvoorzieningen/specialistische hulp). Er wordt in onze ogen 'deels voldaan' aan de norm.

Norm 2

Het college houdt voor wat betreft de samenwerking een vinger aan de pols via de periodieke overleggen met Buurtzorg Jong en de reguliere overleggen met de accounthouder. Tijdens de overleggen wordt gekeken of de activiteiten en resultaten aansluiten bij de visie. Er kan niet gesteld worden dat er een erg actieve bijsturing plaatsvindt omdat er ook, vanuit vertrouwen, ruimte wordt gegeven aan de koers van Buurtzorg Jong. Deze manier van sturing past echter wel binnen de visie van de gemeente op de samenwerking. Er wordt daarmee 'voldaan' aan de norm.

4.3.4. Betrokkenheid van de raad

In deze paragraaf worden de volgende deelvragen beantwoord:

- Welke afspraken zijn er tussen raad en college gemaakt over de betrokkenheid van en informatievoorziening aan de raad?
- Op welke wijze wordt de raad geïnformeerd over de opzet en de werking van de samenwerking met Buurtzorg Jong?

In de eerder gememoreerde subsidieregeling Lokaal Team Jeugd Oude IJsselstreek is niets vastgelegd over de betrokkenheid van de raad dan wel over de informatievoorziening aan de raad. Er lijken verder ook formeel geen afspraken te zijn vastgelegd over betrokkenheid en informatievoorziening.

In paragraaf 3.1.2. (Subsidies) is Buurtzorg Jong eerder al als strategische samenwerkingsvorm gekenmerkt. Over de betrokkenheid van de raad is daarbij door de organisatie aangegeven dat Buurtzorg Jong jaarlijks de jaarrapportage ter beschikking stelt aan de raad en deelneemt aan een commissie- of raadsvergadering om dit toe te lichten. Vanuit het Raadsinformatiesysteem zien we dat de raad inderdaad in elk geval ter informatie de halfjaarrapportage 2020³⁶ en de jaarrapportage 2021 heeft ontvangen. Daarnaast is de raad ook meegenomen in een evaluatie van de implementatie van de samenwerking en het eerste kwartaal van de samenwerking met Buurtzorg Jong. Vanuit de griffie is aangegeven dat de jaarrapportage over 2021 is besproken tijdens de commissie van 6 oktober 2022 en de jaarrapportage over 2022 tijdens het werkbezoek aan Buurtzorg Jong op 2 juni 2023 is besproken.

Buurtzorg Jong komt ook terug in de P&C-cyclus, zowel in de begroting met beoogd (meerjarig) budget als in de jaarstukken. Zo is in de jaarstukken van 2022 aangegeven dat met de start van vijf jongerenwerkers via Buurtzorg Jong het jongerenwerk een geheel nieuwe impuls heeft gekregen. De jongerenwerkers richten zich vooral op positieve gezondheid en preventie.³⁷

In de interviews is benadrukt dat er op dit moment geen standaard werkwijze is voor de informatievoorziening over grote en belangrijke subsidiepartners is als Buurtzorg Jong. Er wordt geprobeerd om een informele setting te creëren voor wat betreft informatievoorziening. Zo zijn raadsleden een keer een dag bij Buurtzorg Jong op bezoek geweest om

³⁶ Vanuit de interviews komt naar voren dat Buurtzorg Jong eerst begonnen is met het leveren van halfjaarrapportages in 2020 maar dat er is overgestapt naar jaarrapportages omdat er niet veel nieuwe informatie bleek te zijn per half jaar.

³⁷ Gemeente Oude IJsselstreek (25 mei 2023). *Jaarstukken 2022*.

te zien en ervaren hoe er gewerkt wordt. Buurtzorg Jong heeft daarnaast regelmatig in de commissievergadering een bijdrage geleverd, zowel vanuit de jeugdhulpverlening als vanuit jongerenwerk. Vanuit Buurtzorg Jong is aangegeven dat het contact met de raad als cruciaal wordt bestempeld omdat de organisatie wil dat er voldoende draagvlak blijft binnen de raad voor de aanpak. Vanuit Buurtzorg Jong is benadrukt dat er in vergelijking met andere gemeenten veel contactmomenten zijn met de raad en dat raadsleden bekend zijn bij de organisatie.

Tenslotte is vanuit de gemeente aangegeven dat het nog wel eens een zoektocht kan zijn naar het juiste detailniveau van informatievoorziening over grote en belangrijke subsidiepartners. Ambtenaren ervaren dat de raad intensief is meegenomen in de transformaties binnen het sociaal domein maar dat de uitvoeringsfase nu loopt en er daarom minder intensief wordt verantwoord door het college en de organisatie zelf. Het college wil daarbij ook de raad niet overvoeren met informatie over de uitvoering maar meenemen op dat wat van belang is voor de raad.

Beoordeling van de normen

Aspect	Norm
Betrokkenheid van de raad	<ol style="list-style-type: none">1. Er zijn duidelijke afspraken gemaakt tussen raad en college over de betrokkenheid van en de informatievoorziening aan de raad2. De informatievoorziening aan de raad vindt plaats conform hetgeen is afgesproken

Norm 1

Er zijn uitgangspunten bij het college en de organisatie bekend over de informatievoorziening aan de raad. Uitgangspunt is dat Buurtzorg Jong jaarlijks de jaarrapportage ter beschikking stelt aan de raad en deelneemt aan een commissie- of raadsvergadering om dit toe te lichten. Er wordt daarmee 'voldaan' aan de norm.

Norm 2

In de praktijk wordt ingezet op zowel informele informatievoorziening via presentaties en werkbezoeken als informatievoorziening via de P&C-cyclus. De raad/commissie heeft, conform deze uitgangspunten, de halfjaarrapportage over 2020 en de jaarrapportage over 2021 ontvangen. De jaarrapportage over 2022 is besproken tijdens een werkbezoek in 2023. Er wordt daarmee 'voldaan' aan de norm.

5. Conclusies en aanbevelingen

5.1. Conclusies

Hoofdconclusie

In dit onderzoek stond de volgende onderzoeksvraag centraal: *In hoeverre kan de gemeenteraad van Oude IJsselstreek de gemeentelijke samenwerkingsvormen sturen en controleren?*

De hoofdconclusie van dit onderzoek is dat de raad van de gemeente Oude IJsselstreek beperkt kan sturen en controleren op de verschillende samenwerkingsvormen.

Deelconclusies

Deze conclusie volgt op de volgende vier deelconclusies.

1. Om als raad te sturen en te controleren is in eerste instantie overzicht van en inzicht in de verschillende samenwerkingsvormen nodig. Met dank aan de ambtelijke medewerking bij de uitvoering van dit onderzoek is een dergelijk overzicht en inzicht opgebouwd. Voorheen was dat overzicht beperkter aanwezig en werd nog niet systematisch expliciet onderscheid gemaakt naar de strategisch relevante samenwerkingsvormen. Net als andere gemeenten kent ook de gemeente Oude IJsselstreek een grote variëteit aan samenwerkingsvormen.
2. De gemeente kent geen kader ten aanzien van samenwerking, bijvoorbeeld in de vorm van een nota strategische samenwerking of verbonden partijen. Afhankelijk van de samenwerkingsvorm wordt in de praktijk invulling gegeven aan de sturing en controle. Dit maakt dat de raad nog niet voldoende in staat is gesteld en zichzelf in positie heeft gebracht om op een voor de raad passend niveau te sturen op samenwerkingsvormen.
3. Doordat een kader ten aanzien van samenwerking ontbreekt wordt de raad wisselend geïnformeerd qua frequentie, omvang en inhoud over de stand van zaken met betrekking tot samenwerkingsvormen. Daarbij is een logisch onderscheid te zien naar samenwerkingsvormen waaraan wettelijke randvoorwaarden zijn gesteld en vormen waarbij dat niet het geval is. Zo is bij gemeenschappelijke regelingen te zien dat het regime van de Wet gemeenschappelijke regelingen wordt gevolgd. Hiervoor wordt de raad periodiek betrokken. Bij de bestuurlijke samenwerkingsvormen is de betrokkenheid van de raad niet formeel georganiseerd maar is de betrokkenheid afhankelijk van de inzet die hierop wordt gepleegd vanuit de samenwerking zelf.
4. De onderzochte cases – STOER en Buurtzorg Jong – laten de diversiteit aan samenwerkingsvormen en de complexiteit van die trajecten zien.
 - STOER zou opgezet worden als zelfstandige BV die ook belangrijke taken op het vlak van de Participatiewet zou moeten uitvoeren. Zonder dat de raad daarin duidelijk en expliciet is meegenomen, is STOER uiteindelijk een afdeling van de gemeente zelf geworden. Omdat de raad hierin niet duidelijk en expliciet is meegenomen, heeft lang verwarring bestaan bij raadsleden over de opzet en werking van STOER.
 - Met Buurtzorg Jong is een subsidierelatie aangegaan ter realisatie van (een deel van) de transformatie van het sociaal domein. Bewust is gekozen voor subsidiëring, omdat hiermee meer kan worden samengewerkt aan de transformatie in partnerschap, gekoppeld aan inzet en ontwikkeling. Dit in tegenstelling tot prestatieafspraken zoals bij contractering het geval is. In de eerste resultaten is te zien dat de beoogde transformatie op gang komt,

bijvoorbeeld ten aanzien van normalisatie (minder doorverwijzingen naar maatwerkvoorzieningen/specialistische hulp). Over afzonderlijke subsidierelaties heeft de raad geen formele zeggenschap. Door de belangrijke rol van Buurtzorg Jong wordt de raad wel periodiek betrokken bij het werk dat Buurtzorg Jong samen met de gemeente doet. De raad wordt geïnformeerd en betrokken bij ontwikkelingen

5.2. Aanbevelingen

Op basis van het onderzoek komen we tot de volgende aanbevelingen:

1. Stel als raad en college een *beknopt kader 'strategisch samenwerken' vast.*

Door zowel de gemeenteraad, het college als de ambtelijke organisatie is de behoefte uitgesproken om geen uitgebreide nota verbonden partijen op te stellen. Wel denken we dat, om samenwerking minder casus-afhankelijk te maken, Oude IJsselstreek er baat bij heeft om een beknopt kader 'strategisch samenwerken' vast te stellen waarbij wordt ingegaan op de vraag welke gemeente je wilt zijn en wat je wilt bereiken (doelen van de samenwerking).

In een dergelijk kader moeten de volgende onderwerpen worden vastgelegd of worden geborgd dat ze expliciet worden uitgewerkt en afgewogen bij het aangaan of herijken van een samenwerking:

- Bij welke taken/beleidsgebieden wil de gemeente samenwerken?
- Welke taken blijven bij de gemeente?
- Op basis van welke criteria (afwegingskader)?
- Hoe houden we regie op de taken waarop we samenwerken?
- Met wie wil de gemeente samenwerken om de doelen te bereiken? Welke zijn de prioritaire samenwerkingspartners en welke partijen spelen nog meer een rol?
- Wat is de toegevoegde waarde van samenwerking? Worden gemeentelijke doelen zo beter gerealiseerd?
- De samenwerkingsstrategie? Welke rol speelt de gemeente in de samenwerking respectievelijk welke positie neemt de gemeente in? Dit kan per samenwerkingsverband verschillen.
- Is er bij het aangaan/aanpassen van een samenwerkingsverband aandacht voor kaderstelling door de gemeenteraad?
- Hoe wordt de informatievoorziening aan de raad geregeld?
- Hoe wordt invulling gegeven aan de democratische legitimatie?
- Afspraken over periodieke evaluatie van de samenwerkingsverbanden?
- Welke werkafspraken worden er gemaakt voor het college en de raad?

De kern wordt gevormd door een visie op samenwerking, een wegingskader om te komen tot keuzes, een set afspraken over de informatievoorziening en een periodieke evaluatie.

2. Stel als raad en college een *afwegingskader vast voor samenwerkingsverbanden.*

Een belangrijk uitgangspunt bij de keuze voor samenwerken of uitbesteden van een activiteit, is dat de gemeente wel kan blijven sturen op die activiteiten en de regie houdt terwijl er tegelijkertijd gestreefd wordt naar winst in kosten en/of kwaliteit.

Overwegingen om samenwerking aan te gaan zijn onder meer:

- Een wettelijke verplichting tot samenwerking;
- Kostenbesparing door de uitvoering aan marktpartijen of andere organisaties over te laten of door samenwerking met andere overheden aan te gaan;

- Een verbeterde of vergrote doelrealisatie;
- Minder personeel in dienst van de gemeente;
- Meer zakelijke verhoudingen tussen vraag en aanbod;
- Minder afhankelijk van externe inhuur in het geval de gemeente niet de kennis in huis heeft om de taak te doen;
- Concentratie op de kerntaken;
- Meer flexibiliteit, door keuzevrijheid. Als de gemeente ontevreden is over de uitvoering kan naar een andere uitvoeringsorganisatie worden overgestapt;
- (Regionale) samenwerking inspelend op initiatieven/vragen van Rijk of provincie; of
- Makkelijker toegang tot specialistische knowhow.

De rekenkamer beveelt een afwegingskader aan, aan de hand waarvan bekeken kan worden of een publieke taak in eigen beheer moet worden uitgevoerd of dat samenwerking met anderen wenselijk is (a). In dat geval kan bekeken worden of er een nieuw samenwerkingsverband nodig is of dat de uit te voeren taak in een bestaande samenwerking kan worden ondergebracht (b).

3. Stel als raad en college voorafgaand aan het aangaan van samenwerkingsverbanden doelen (financieel, niet-financieel)

(Regionale) samenwerking is een gegeven voor gemeenten. Niet langer is er sprake van een keuze voor enkel één samenwerkingspartij. Verschillende vormen van samenwerking kunnen worden aangegaan voor verschillende beleidsterreinen. Dat vraagt wel om een goede sturing en voor een goede sturing is het van belang om doelen te stellen op basis waarvan het rendement bepaald kan worden.

Voor zowel materieel als immaterieel (financieel en niet-financieel) rendement is het nodig dat vooraf wordt bepaald wat de beoogde inhoudelijke resultaten van samenwerking moeten zijn. Bijvoorbeeld meer arbeidsparticipatie, meer woningen, minder krimp, meer economische groei etc. Indien deze inhoudelijke doelen achterwege blijven, resteert eigenlijk niets anders dan kostenbesparing en efficiencyvoordelen.

4. Weeg als raad de gewenste betrokkenheid van de raad bij de verschillende samenwerkingsvormen bewust af en maak afspraken met het college over de informatievoorziening aan de raad.

De verbonden partijen en andere strategische samenwerkingsvormen lopen sterk uiteen in (financiële) omvang en vorm. Hierdoor variëren ook de gemeentelijke belangen en risico's sterk. Het toezicht dient binnen de organisatie op basis van een risicoanalyse vorm en inhoud te krijgen voor de aansturing, het beheer en de control van de specifieke, financiële en bestuurlijke relatie. Deze analyse is gebaseerd op de financiële en bestuurlijke componenten. De analyse vormt de basis voor de informatievoorziening aan de raad en is daarmee een instrument voor de toezichthoudende rol van de raad. Raadsleden voelen zich vaak ongemakkelijk omdat zij inzicht missen en losgekoppeld zijn van de uitvoeringspraktijk.

Zowel de financiële als bestuurlijke (inhoudelijke) belangen en risico's kunnen afzonderlijk bepaald worden op laag, gemiddeld of hoog. Het financieel risico is als hoog te kwalificeren als de financiële bijdrage aan de samenwerking bijvoorbeeld meer dan €200.00,- bedraagt, als de gemeente volledig financieel aansprakelijk is, de gemeente niet in staat is financieel bij te sturen of de bedrijfsvoering van de samenwerkende partij niet op orde is. Het bestuurlijk risico is hoog als er geen invloed is op de samenstelling van het bestuur of sturing van de samenwerking, er geen duidelijk afspraken zijn over het doel of de te leveren prestaties of de te leveren prestaties van grote invloed zijn op de realisatie van gemeentelijke beleidsdoelstellingen.

Bepaling van vorm, aard en frequentie van Informatievoorziening

In samenspraak tussen de raad en het college wordt op basis van de financiële en de bestuurlijke belang en risico bepaling de samenwerking geplaatst in één van de vakken van de matrix. Dit op basis van het hiernaast weergegeven model.

Verbonden partijen of samenwerkingsvormen die op beide vlakken laag scoren én partijen die slechts op één vlak gemiddeld scoren worden ingedeeld in het **Basispakket**. Verbonden partijen of samenwerkingsvormen die op beide vlakken gemiddeld scoren én partijen die slechts op één vlak hoog scoren worden ingedeeld in het **Pluspakket**. Tot slot worden de verbonden partijen of samenwerkingsvormen die op beide vlakken hoog scoren ingedeeld in het **Plusplus pakket**.

		Bestuurlijk risico →		
		Laag	Gemiddeld	Hoog
Financieel risico ↓	Laag	1 <i>laag</i>	1 <i>laag / gemiddeld</i>	2 <i>gemiddeld</i>
	Gemiddeld	1 <i>laag / gemiddeld</i>	2 <i>gemiddeld</i>	2 <i>gemiddeld / hoog</i>
	Hoog	2 <i>gemiddeld</i>	2 <i>gemiddeld / hoog</i>	3 <i>hoog</i>

Variatie op basis van Basis, Plus en Plusplus pakketten

Basispakket

De raad wordt in het Basispakket over verbonden partijen geïnformeerd bij de gemeentelijke begroting en jaarrekening en bij gemeenschappelijke regelingen betrokken conform de Wet gemeenschappelijke regelingen. Vanzelfsprekend wordt de gemeenteraad conform de actieve informatieplicht van het college, via Raadsinformatiememo's geïnformeerd als zich tussentijds belangrijke ontwikkelingen voordoen. Eenzelfde regiem kan toegepast worden bij andere samenwerkingsvormen met een beperkt risico.

Plus pakket

Aanvullend op de bij het Basispakket genoemde informatiemomenten, wordt de raad over verbonden partijen of andere relevante samenwerkingsvormen in het Plus pakket ook bij andere periodieke bestuursrapportages geïnformeerd.

Plusplus pakket

Aanvullend op de bij het Plus pakket genoemde informatiemomenten, wordt in overleg tussen college en gemeenteraad bepaald op welke wijze de gemeenteraad door het college nog meer geïnformeerd wordt over de ontwikkelingen bij dergelijke risicovolle verbonden partijen of andere samenwerkingsvormen. Dit kan bijvoorbeeld in de vorm van informatiebijeenkomsten, aanvullende periodieke rapportages en werkbezoeken.

5. Stel als college een evaluatieprogramma op.

Zowel vanuit de eigenaarsrol van een samenwerkingsverband als de opdrachtgever is het nodig periodiek, bijvoorbeeld vierjaarlijks, de samenwerking te evalueren. Voor de eigenaarsrol is het doel om gezamenlijk met de andere deelnemende partijen verder te komen in de samenwerking. Vanuit de afnemersrelatie vindt de evaluatie plaats om de samenwerking te beoordelen en eventueel bij te stellen. Gekeken wordt naar een antwoord op de vragen als: hoe waarderen we de resultaten van de samenwerking, hoe waarderen we het verloop van de samenwerking, sluit de samenwerking nog aan bij de prioriteiten en ontwikkelingen en zijn er nog ontwikkelingen die bepalend zijn voor het vervolg.

Het college legt periodiek een evaluatieprogramma voor aan de raad om te kiezen welke samenwerkingsverbanden geëvalueerd gaan worden. Bepalend hierbij is de mate van invloed die op het samenwerkingsverband kan worden uitgeoefend, het belang van het samenwerkingsverband en de capaciteit van het ambtelijk apparaat.

6. Onderhoud als college het opgeleverde overzicht van samenwerkingsvormen periodiek; in elk geval voorafgaand aan een nieuwe raadsperiode.

De tijdens dit onderzoek, met veel inspanningen van de ambtelijke organisatie, samengestelde lijst van samenwerking in en met de gemeente Oude IJsselstreek biedt overzicht en inzicht voor de raad, het college en de ambtelijke organisatie. Een dergelijk overzicht behoudt enkel waarde als het actueel gehouden wordt. Het is belangrijk dat het overzicht in elk geval wordt geactualiseerd voorafgaand aan de start van een nieuwe raadsperiode. Aan de hand van dit overzicht kunnen de raad en het college de betrokkenheid van de raad bij de verschillende samenwerkingsvormen bepalen.

6. Bestuurlijke reactie

Aan de rekenkamer van de gemeente Oude IJsselstreek

Bezoekadres:
Starfingstraat 25, Gendringen
Postbus 42
7080 AA Gendringen
Telefoon: (0315) 292 292
Fax: (0315) 292 394
E-mail: info@oude-ijsselstreek.nl
Internet: www.oude-ijsselstreek.nl

Uw kenmerk: - Verzenddatum: 1 oktober 2024
Ons kenmerk: 856073

Onderwerp: Bestuurlijke reactie rapport Onderzoek samenwerkingsverbanden

Beste leden van de rekenkamer,

Op 27 mei 2024 ontvingen wij uw conceptrapportage over 'Onderzoek samenwerkingsverbanden' en we hebben deze met veel interesse gelezen. U heeft ons uitgenodigd om daarop een bestuurlijke reactie te geven. Die vindt u in deze brief. In de bijlage zijn enkele feitelijke punten opgenomen die volgens ons in de tekst om aanpassing vragen.

Onderzoeksvraag en onderzoeksmethodieken

De vraagstelling van de hoofdvraag is goed van opzet. Het valt ons verder op dat het onderzoek vooral lijkt opgezet om de samenwerkingen van Stoer en Buurtzorg Jong te onderzoeken. Voor wat betreft het onderzoek naar Stoer en Buurtzorg Jong constateren wij dat de gebruikte normenkaders niet gespecificeerd ofwel herleidbaar terug te koppelen zijn naar een vastgesteld of algemeen kader. Ook lezen wij dat het normenkader gedurende het onderzoek is gewijzigd. Een toelichting van de wijziging ontbreekt, ons inziens is dat ongebruikelijk. Verder missen wij een overzicht van personen die voor dit onderzoek zijn geïnterviewd.

Algemeen

De manier waarop we wonen, werken en leven verandert steeds sneller. De brede welvaart staat onder druk als we stil blijven zitten. Onder meer demografische veranderingen, technologische ontwikkelingen, klimaatverandering, het zijn complexe opgaven waar we als gemeente op moeten anticiperen. Veel van deze opgaven overstijgen de grenzen binnen en buiten onze gemeente. Bovendien hebben we niet overal invloed op, maar het beïnvloedt wel onze keuzes. Gelukkig staat de gemeente daarin niet op zichzelf. Als bestuur zien wij volop kansen om over grenzen heen deze opgaven in samenwerkingsverbanden aan te pakken.

Een rekenkameronderzoek naar dit onderwerp geeft aan dat de gemeente Oude IJsselstreek het samenwerken met partners belangrijk vindt. We herkennen ons grotendeels in de lijn van de uitkomsten, conclusies en aanbevelingen. Wij merken ook op dat het aantal samenwerkingsverbanden omvangrijk en niet altijd zichtbaar is en begrijpen daarom de behoefte naar het onderzoek zoals de rekenkamer heeft uitgevoerd. Als bestuur onderstrepen wij het nut van samenwerken, maar erkennen ook dat samenwerking geen doel op zichzelf is. Wij zien samenwerking altijd als een middel, een keuze horende bij bestuurlijke uitvoering, om bepaalde doelen te realiseren.

Als bestuur kunnen we ons vinden in de hoofdconclusie van het onderzoek: de raad kan beperkt sturen en controleren op de verschillende samenwerkingsvormen. Al is het maar omdat het sturen op samenwerkingsvormen primair ligt bij de uitvoerende macht, de raad kan enkel kaders stellen. Hoe de raad haar controlerende rol hierin pakt is aan de raad zelf. Daarnaast komt samenwerking in vele vormen en is het contextafhankelijk, dit maakt het lastig om tot een algemeen kader van samenwerking

te komen. Een opgesteld algemeen kader werkt dan mogelijk beperkt en helpt juist niet. Tegelijkertijd is er ruimte voor verbetering en lezen wij als bestuur in de aanbevelingen meerdere aanknopingspunten om mee aan de slag te gaan.

Overzicht samenwerkingsverbanden

We zijn blij en trots om te lezen dat de rekenkamer de vele inspanningen van de ambtelijke organisatie om te komen tot een samengestelde lijst van samenwerking in en met de gemeente Oude IJsselstreek waardeert. Dit vele werk willen we uiteraard niet verloren laten gaan. Als bestuur onderschrijven wij dat het belangrijk is om inzicht te verkrijgen. Inzicht geeft overzicht en helpt bij het maken van afwegingen. Tot nu toe ontbrak een uitgebreid en duidelijk overzicht. Met dank aan de ambtelijke inzet is thans een zo compleet mogelijk beeld gegeven van partijen waar onze gemeente mee samenwerkt. In beeld is gebracht welke samenwerkingsvormen er zijn, waardoor duidelijker wordt hoe en op welke wijze er door de raad op gestuurd en gecontroleerd kan worden.

Als bestuur stellen we voor om te blijven werken met dit overzicht en deze te blijven actualiseren. Wij steunen de aanbeveling om aan het begin van een nieuwe raadsperiode het overzicht van de strategische samenwerkingsverbanden te delen. Hierdoor kan in gezamenlijkheid de betrokkenheid van de raad bij de verschillende samenwerkingsverbanden opnieuw worden bepaald.

Structuur / procesverbetering

In de breedte zijn we bezig processen te versterken. Zo willen we sterker kunnen sturen op doelen en beter inzichtelijk maken waarom we de dingen doen die we doen. We willen inzetten op bewustere keuzes maken en op het beter borgen van informatie. Dit doen we onder andere door het beleggen van verantwoordelijkheid bij de juiste persoon en het uitschrijven van de te volgen processen. Het is dan ook logisch om ook voor de samenwerkingsverbanden, en dan specifiek voor het geval we een nieuw samenwerkingsverband aangaan, deze processen goed vast te leggen. De handvatten die het rapport ons geven in de aanbevelingen zijn daarvoor: het gebruiken van een afwegingskader, duidelijke doelen stellen voor het aangaan van de samenwerkingsverbanden, het financiële en bestuurlijke risico in kaart brengen en een duidelijke evaluatiecyclus vaststellen.

Het verbeteren van deze processen is complex en vraagt het nodige werk. Alle processen moeten namelijk in elkaar passen en werkbaar zijn voor de ambtelijke organisatie, het college en de raad. Op dit moment kunnen we daarom niet precies aangeven in welke vorm deze aanbevelingen terugkomen, maar we nemen deze zeker mee in de bredere aanpak.

Informatie-uitwisseling

Conclusie 3 benoemt dat de raad wisselend wordt geïnformeerd qua frequentie, omvang en inhoud over de stand van zaken met betrekking tot samenwerkingsvormen. Daarbij is een logisch onderscheid te zien naar samenwerkingsvormen waaraan wettelijke randvoorwaarden zijn gesteld en vormen waarbij dat niet het geval is. Wij herkennen ons in dit standpunt en realiseren ons dat deze wisselende aanpak kan leiden tot verlies van overzicht bij de raad. Daarom willen wij het komend jaar gaan experimenteren met een nieuwe vorm van het bundelen van informatie voor samenwerkingsverbanden met een Gemeenschappelijke Regeling als juridische basis.

Door het bundelen van de aanbiedingsmomenten en door middel van formats heeft u als raad sneller zicht op de stand van zaken van deze samenwerkingsverbanden; wat kost het ons, wat levert het ons op (maatschappelijke impact en of financieel) en welke risico's zijn er. U kunt zelf, conform aanbeveling 4, verdere afwegingen maken in de vorm, aard en frequentie van deze informatievoorziening. Mogelijkerwijs kunnen we in de toekomst ook gezamenlijk tot afspraken komen om dit in meer of mindere mate ook voor andere strategische samenwerkingsverbanden te doen. Onze voorkeur gaat uit om het in eerste instantie te proberen voor de Gemeenschappelijke Regelingen.

STOER en Buurtzorg Jong

Als bestuur hebben wij kennisgenomen van het normenkader alsmede ook de conclusie. We onderschrijven de verbeterpunten die benoemd zijn. Tegelijkertijd zijn we al op de goede weg, dat blijkt ook uit het beschreven normenkader. De doelstellingen voor de oprichting van STOER, maatwerk leveren voor inwoners, passend bij de visie van het sociaal domein en de bejegening staan nog steeds centraal, dat komt ook terug in het rapport. Het construct van STOER is in de praktijk anders vormgegeven, dat blijkt ook uit beoordeling van de norm. Dit betekent niet dat de invloed van de raad daarmee kleiner is

geworden. De raad wordt via de reguliere planning en control cyclus geïnformeerd over de voortgang van STOER, daarnaast via de commissievergaderingen of een werkbezoek.

Voor Buurtzorg Jong is de score 'deels voldaan' op de normen t.a.v. het sturen op doelen en resultaten inherent aan onze werkwijze, zoals ook is uitgelegd aan de onderzoekers. Deze normen passen ons wellicht niet of in ieder geval niet in de eerste jaren van onze samenwerking waarin ons doel vooral was met elkaar te ontwikkelen en een beeld te vormen van de doelgroep en de vraag van inwoners. Dit hebben we nu, na 4 jaar samenwerken, goed in beeld en we zien de hulpvragen stabiliseren. Dat maakt dat sturen op doelen en resultaten in de komende periode meer voor de hand liggend (en mogelijk) en ook te onderbouwen is.

Voor het vervolg blijven wij als bestuur, in het geval van STOER en Buurtzorg Jong, werken aan de gemaakte afspraken.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders,

Ron Frerix
Secretaris

Mirjam Maasdam
Wvd. Burgemeester

7. Nawoord rekenkamer

De rekenkamer heeft met interesse kennisgenomen van de langverwachte bestuurlijke reactie van het college van burgemeester en wethouders op het onderzoek samenwerkingsverbanden van de gemeente Oude IJsselstreek. De rekenkamer dankt het college voor deze uitvoerige en op een enkel punt kritische reactie, die rekenkamer de gelegenheid geeft een enkel methodologisch punt en een aantal aanbevelingen nader toe te lichten.

Allereerst de methodologie. Het college geeft aan gelezen te hebben, dat het normenkader gedurende het onderzoek is gewijzigd en dat dit ongebruikelijk is. Dit klopt en is door de rekenkamer in haar rapport zelf aangegeven. Het is inderdaad niet gebruikelijk, dat lopende een onderzoek het normenkader wordt aangepast. Voor de beoordeling van de casus “Stoer” is dit evenwel gebeurd toen tijdens het onderzoek duidelijk werd, dat “Stoer” uiteindelijk geen samenwerkingsverband maar feitelijk een afdeling van de gemeente bleek te zijn.

De rekenkamer is tevreden te lezen, dat het college zich grotendeels herkent in de lijn van de uitkomsten en de conclusies. Het college neemt op één na alle aanbevelingen over en komt met wisselende concreetheid met aanzetten voor de uitwerking. In een enkel geval legt het college het initiatief voor de realisatie rechtstreeks bij de raad zoals bij de aanbevelingen rond de informatie-uitwisseling en het oppakken van de controlerende taak.

De aanbeveling van de rekenkamer betreffende het opstellen van een beknopt kader “strategisch samenwerking” wordt door het college niet overgenomen. Het college acht een algemeen kader beperkend en niet helpend, omdat samenwerking in veel vormen voorkomt en contextafhankelijk is. De rekenkamer is van mening, dat juist gelet op de grote variëteit aan samenwerkingsverbanden, de grote verschillen in financiële en maatschappelijke belangen en risico's, een (beknopt) strategisch kader van groot belang is om de raad in de gelegenheid te stellen zijn kaderstellende en controlerende rol in te vullen. De kern van zo'n strategisch kader wordt gevormd door een visie op samenwerking, een wegingskader om te komen tot keuzes, een set van afspraken over de informatievoorziening en een periodieke evaluatie.

Samenwerkingsvormen moeten steunen op het fundament van een gedragen kader met weloverwogen keuzes en minder afhankelijk zijn van ad hoc keuzes, toevalligheden en pragmatisme. Met een beknopt kader kan de raad voorafgaand van het aangaan van een samenwerking aangeven wat geregeld moet worden en dus kaderstellend werken. Op basis van goede en duidelijke afspraken over de informatievoorziening en evaluatie kan de raad dan vervolgens zijn controlerende rol vervullen.

Tot slot willen wij alle betrokken medewerkers van de ambtelijke organisatie en andere stakeholders bedanken voor de medewerking aan dit rekenkameronderzoek.

Namens de rekenkamer van de gemeente Oude IJsselstreek,
Arend Kloosterman
Voorzitter

Bijlage – overzicht respondenten interviews

- Manager concernstaf en concerncontroller, gemeente Oude IJsselstreek
- Manager sociaal domein, gemeente Oude IJsselstreek
- Teamleider team beleid sociaal domein, gemeente Oude IJsselstreek
- Beleidsadviseur werk en inkomen, gemeente Oude IJsselstreek
- Ad interim teamleider team werk en participatie, gemeente Oude IJsselstreek
- Wethouder (o.a. jeugd), gemeente Oude IJsselstreek
- Wethouder (o.a. werk en inkomen), gemeente Oude IJsselstreek
- Directeur Buurtzorg Jong

TwynstraGudde adviseert overheid en bedrijfsleven op veel van de grote en urgente thema's van deze tijd. Denk aan veiligheid, diversiteit, digitalisering, mobiliteit, duurzaamheid, energie, financiën en gezondheid. We bieden onze opdrachtgevers unieke, werkbare oplossingen en brengen complexe projecten en programma's tot een goed einde. Iets creëren van blijvende waarde, daar gaan we voor. Daardoor hebben we een directe impact op (toekomstige) maatschappelijke en economische ontwikkelingen. En dus een grote impact op morgen.